

& Kerk Stad

december 2025 jaargang 16 nr 12

24 dagen
reis naar
het licht

Protestantse Gemeente
Enschede

Vindplaats van |
geloof, hoop en liefde

Vieringen rond de feestdagen in de Ontmoetingskerk

Ontmoetingskerk		Varviksingel / hoek dr. Joh. Wagenaarstraat	
Zaterdag 20 december	17.00 uur	ds. N.G. Scholten	Kinderkerk: Kerstmusical "De moeite waard!"
Woensdag 24 december	22.00 uur	ds. N.G. Scholten	m.m.v. Chantons
Donderdag 25 december	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	m.m.v. cantorij
Woensdag 31 december	17.00 uur	ds. N.G. Scholten	

De kerkdiensten in de Ontmoetingskerk zijn fysiek toegankelijk, maar natuurlijk ook online te volgen via pgenschede.nl

Colofon

Concept en realisatie:

MORE® Almelo - www.more.nl

E-mail:

redactiekerkenstad@pgenschede.nl

Website:

pgenschede.nl

Oproep voor adverteerders:

Kerkelijk Bureau,
053 - 431 44 64
info@pgenschede.nl

Communicatie:

H. Mannak
N. Scholten, ngscholten@planet.nl
J. Schaake, schaakejan@gmail.com

Fotografie:

A. Van der Veer,
arie.vanderveer@solcon.nl
Gemeenteleden
Redactie More

Betrokkenen:

Agnes Bijmold, Marry Bijvank,
Menno Bokdam, Jesse ter Borg,
Carla Borgers, Tineke Braamer,
Jacqueline Flink, Mark Floors,
Roeland Groen, Wiebke Heeren
(Usselo), Suradj Jagai, Ahmad
Jarwa, Eric Koster, Petra Lagewaard,
Marieke Lieverdink, Renske van der
Meulen, Marjolijn Regterschot,
Jan Schaake, Leonie Schippers, Niek
Scholten, Sander Venema, Marthie
Vos, Edwin de Vries, Diny Wargerink,
Harry van Wijk

Correspondentieadres:

Kerkelijk bureau Protestantse
Gemeente Enschede,
Varviksingel 139, 7512 EK
Tel. 053 4314464.

Drukwerk:

Drukkerij Van Barneveld
Denekamp.

Kopij voor het januari nummer

Het volgende nummer van Kerk &
Stad verschijnt op zaterdag 3 januari
2026. Wil je iets aanleveren? Zorg
dan dat jouw bijdrage uiterlijk
woensdag 17 december vóór 12.00
uur bij de redactie binnen is.
Stuur je kopij als bijlage:
redactiekerkenstad@pgenschede.nl

Inhoudsopgave

Deze bijzondere kersteditie van ons magazine is als een adventskalender in woorden: 25 momenten van stilte, licht, hoop en verbondenheid. Verhalen van mensen binnen en buiten onze gemeenschap, vertrouwd en nieuw, elk met een eigen glans. Kom zoals je bent, en laat je raken door wat ons verbindt.

00 4 t/m 5 Advent 2025: Tegen het donker	01 6 Present Enschede: Waar kleine daden een groot verschil maken	02 7 Een stem voor muziek én voor recht	03 8 Een inkijkje bij een alledaagse Noabermaaltijd.	04 9 Aanschuiven zoals je bent
05 10 Licht dat handen krijgt	06 11 Om voor elkaar te zijn	07 12 t/m 13 Een ongewisse reis naar het licht	08 14 Wat aan het licht komt, wordt licht	09 15 Loslaten en positief weer verdergaan
10 16 Zing, ucht, huil, bid, lach, werk en bewonder met Mark Floors	11 17 Het Diwali licht	12 18 Kerstfeest onder vuur	13 19 Kraomgeschenk	14 20 t/m 21 Tussen het geluid van sirenes en samengang
15 22 Nun komm, der Heiden Heiland	16 23 Kom tot ons, de wereld wacht	17 24 Waar urede landt in het alledaagse	18 25 Verhalen die blijven, licht dat meereist	19 26 Een bron van hoop voor ons en voor de kerk
20 27 Reis naar het licht	21 28 t/m 29 "A je to!", waar ook bure elkaar weer begroeten!	22 30 Kerk op school	23 31 Als alles duister is	24 32 Licht in donkere dagen

Koosje 34 t/m 35 • Collecten 36 t/m 37 • Actie Kerkbalans 38 • Mededelingen 39 t/m 41 •
In memoriam 41 • Agenda 42 t/m 45 • Overige Gemeenten 46 • Kerkdiensten 46 t/m 48

Advent 2025: Tegen het donker

December is voor veel mensen de feestmaand. Terwijl het buiten donker is, verlichten we onze huizen, straten en pleinen. Je zou kunnen zeggen: we verdoezelen het donker een beetje. We willen het graag van ons wég duwen.

Op 21 december is het de kortste dag en de langste nacht. Daarna beginnen heel langzaam de dagen te lengen. Meestal merk je dat pas écht zo in de derde week van januari. Onze verre voorouders vierden deze zonnwende uitbundig. Zij beschouwden de terugkeer van het licht als niet minder dan een wonder. En ook niet als zo *vanzelfsprekend*. Je moest het maar afwachten of 'de goden' ons gunstig gezind waren.

Daar zit geloof ik wel wat in. Als je zulke dingen namelijk alleen met je *ratio* bekijkt, dan zeg je: 'natuurlijk gaan de dagen weer lengen, dat is gewoon de cyclus van de seizoenen'.

Maar bekijk je ze met je hele wezen – dus ook met dat je hart en je emoties mee mogen doen – dan krijgen 'donker' en 'licht' een veel meer geláden betekenis.

Dan link je het donker *buiten* ook aan het donker van *binnen*. Aan je angsten. Aan duistere ervaringen. Aan donkere periodes in je leven, vol verdriet. Aan wanhoop en twijfel.

Dan kan er rationeel gesproken wel een 'vanzelfsprekende' zonnwende zijn. Maar voor ons kwetsbare *hart* is dat helemaal niet altijd zo vanzelfsprekendheid.

Niet voor niets ervaren veel mensen 'de donkere dagen rond Kerstmis' ook wérkelijk als donkere dagen. Niet alleen *buiten*, ook diep van binnen.

Het christelijk geloof heeft dat wel aardig doorgehad. En het heeft ook doorgehad dat onze "heidense" voorouders dat wel aardig doorhadden. Dat een mens meer is dan alleen zijn *verstand*. Dus knoopte de kerk in Europa het geboortefeest van Jezus Christus aan die zonnwende vast.

Dat leverde ons het Kerstfeest op: een nieuw begin in de vorm van een nieuw geboren kind. iets waarover de profeten van het Oude Testament ook vaak spraken. Als je denkt dat de wegen doodlopen, dat duisternis ons voorland is, dan werd er een nieuw leven toegezegd. Een klein en kwetsbaar maar tóch nieuw begin! Dat geeft hoop. En hóóp is licht in de duisternis.

Dat vieten we met Kerst. Niet voor niets gaat de hemel, daar waar die het donkerst is, *open*: in de *velden*, waar *herders* – mensen met het minste perspectief in dit leven – hun schapen bewaken tegen donkere gevaren. Engelen verschijnen in een groot licht en zeggen hen toe, dat een onooglijke baby in een duistere stal het begin van een lichter leven zal zijn.

Ten opzichte van onze niet-christelijke voorouders, zet de kerk het tegendraadse van dit geloofsverhaal, flink aan: God-daarboven gaat tegen het donker in. Dat is zijn wezen. Toen hij met deze wereld begon, was het eerste dat hij in het leven riep: het licht. We hoeven er niet om te smeken en zelfs niet aan te twijfelen: God-daarboven *maakt* zo'n nieuw begin. Toén, eens en altijd weer zal hij het duister verlichten.

In de Adventstijd geven we daar in de kerk vorm aan, door elke zondag één kaarsje méér aan te steken, zodat we uiteindelijk de zondag voor het Kerstfeest viér kaarsen hebben branden.

Dit *terwijl* het in die weken *buiten* nog steeds donkerder wordt. Je zou dus kunnen zeggen, dat we op het beloofde licht alvast een *voorschot* nemen, in de Adventsperiode.

En laat dat nou het principe van *hopen* en *gelooven* zijn: dat je leeft van wat *kómt*, ook al *is* het er nog niet. Dat je leeft: tegen het donker!

*ds. Niek Scholten,
predikant Ontmoetingskerk
Protestantse Gemeente Enschede.*

Present Enschede: Waar kleine daden een groot verschil maken

Graag wil ik wat vertellen over de Stichting Present Enschede, waarvoor ik regelmatig en met veel plezier projecten begeleidt. Vrijwilligersorganisatie Present slaat een brug tussen mensen die iets te bieden hebben en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. Ons uitgangspunt is dat mensen bereid zijn iets voor anderen te betekenen, maar niet altijd weten hoe ze dat het beste kunnen doen. Present biedt mensen een lage drempel om zich effectief en vrijwillig in te zetten, omdat de werkwijze zich aanpast aan de agenda en mogelijkheden van drukbezette mensen en niet andersom.

Present Nederland bestaat uit een netwerk van lokale stichtingen zoals Present Enschede. In 2024 hebben in Enschede er **214 projecten** plaatsgevonden, waarbij circa **1.412 vrijwilligers** zich hebben ingezet. Vrijwilligers komen overal vandaan, van studentenverenigingen tot IT-bedrijven, van een bierbrouwer tot financiële dienstverleners, van een bridgeclub tot kerkenraden. Vanuit onze kerk doen wij met Present regelmatig projecten bij de jaarlijkse veranderdagen.

Present organiseert eenmalige projecten die binnen een dag(deel) het leven van een ander kunnen verbeteren. Praktische projecten voor de vrijwilligers die ervan houden om de handen uit de mouwen te steken, bijvoorbeeld: *10 vrijwilligers in een project bij een alleenstaande moeder met 6 kinderen. Ze heeft moeite om haar gezin draaiende te houden, leeft van een weekgeld. De slaapkamers zien er verwaarloosd uit, kinderen slapen noodgedwongen op een kamer, lappen hangen met punaises als gordijn voor de ramen, de deuren zijn beklad. Het was hard nodig om drie slaapkamers op te knappen zodat de zoons en zichzelf een prettige omgeving hebben om zich terug te trekken.*

Een vrijwilliger vertelde ons: *"Ik wist niet dat het zo simpel was om iemand zo blij te maken. Wij doen een paar uur iets wat we leuk vinden en voor deze mevrouw betekent het dat een probleem, dat dagelijks spanning geeft, is opgelost."*

Naast praktische projecten waarbij de leefomgeving wordt opgeknapt, organiseren we sociale projecten voor de vrijwilligers die het leuk vinden om een gezellige activiteit te doen met mensen die in een zorginstelling leven. Met regelmaat zetten groepen zich in om bijvoorbeeld met ouderen te gaan wandelen of om met mensen met een verstandelijke beperking spelletjes te spelen.

Het doel van Present is om mensen met elkaar te verbinden die elkaar nog niet kennen. Door samen iets te doen leer je elkaar kennen en kom je in gesprek met elkaar. Vooroordelen vallen aan stukken. Als je met een groepje een project oppakt is dat altijd gezellig. Een gedeelde ervaring, die je een goed gevoel oplevert en waar je ongetwijfeld nog over napraat. **Wist u dat Present een van de bondgenoten van onze diaconie is?**

Marthie Vos

Een stem voor muziek én voor recht

Zingen is voor Jacqueline Flink een bron van vreugde en troost. Al veertig jaar zingt ze in verschillende koren en zet ze haar stem ook in voor Amnesty International, voor wie niet gehoord wordt.

Zingen

Dit doe ik al zolang ik me kan herinneren. Van zingen word ik blij en het geeft me nieuwe energie. Het ontroert en geeft troost. Sinds bijna 40 jaar zing ik in het koor "Artepax Vocale", heb ik zangles en zing ik bij Ensemble "Vocalitas". Momenteel repeteren we voor onze Kerstconcerten, respectievelijk op **19 december** met een 4-korenconcert met o.a. ons koor "Artepax Vocale" en **14 december** met "Vocalitas."

Amnesty International:

Naast mijn zangactiviteiten ben ik actief bij Amnesty International. Onze plaatselijke groep is momenteel bezig met het voorbereiden van de jaarlijkse schrijfactie. Deze vindt dit jaar plaats op **zondagmiddag 7 december in Concordia vanaf 13.00 uur**. We hopen dat zoveel mogelijk mensen komen om brieven te schrijven voor mensen die onterecht gevangen zitten, gemarteld worden of bij wie de doodstraf dreigt. Amnesty International is een onafhankelijke organisatie, wars van welke politieke partij dan ook, die onderzoekt onrecht en maakt dit zichtbaar aan de wereld middels lobby, rapporten en acties.

Naast de jaarlijkse schrijfactie bezoeken we basisscholen om over het werk van Amnesty International te vertellen en doen we mee met de jaarlijkse collecte. Met de opbrengst bekostigt Amnesty de benodigde onderzoeken en acties. We weten dat de schrijfacties helpen. Veel mensen voor wie actie gevoerd wordt putten hier steun uit en autoriteiten blijken gevoelig voor de druk die op hun uitgevoerd wordt, waardoor gevangenen vrijkomen of de gevangenen een betere behandeling krijgen.

Jacqueline Flink, Amnestygroep Enschede

Een inkijkje bij een alledaagse Noabermaaltijd

Op de woensdagavond, meestal tijdens het journaal, komt het eerste push bericht op mijn mobiel: 'Let op, volgende week woensdag Noabermaaltijd'. Gelijk maar even kijken met wie ik moet gaan koken en wie er verder staan ingeroosterd. Bob is er altijd bij, onze vaste afwasser en voor alle andere klusjes die voor handen liggen. Zonder Bob (hij moet ook wel eens op vakantie) zijn we altijd een beetje onthand...

Volgende week koken dus, het overleg gaat vaak erg soepel, eerst wordt de Lidl website uitgeplozen voor de aanbiedingen. Ons budget voor 40 personen is ongeveer € 100,-, liefst iets minder, een leuke puzzel dus. Met Erwin inkopen doen vergt wat terughoudendheid... Hij verzint vaak de meest geniale en lekkere toevoegingen. "Oh ja, is te duur hé?" zegt ie dan. Vaak houden we gelukkig wat geld over om extra dingen te kunnen aanschaffen zonder de kerk hiervoor in te hoeven schakelen. Wel wordt het steeds lastiger om voor € 3,- p/p te kunnen koken. Gelukkig betalen veel mensen iets meer, zodat andere bezoekers niets hoeven te betalen.

De tijdsindeling op de woensdag is met mij altijd vaste prik; 14:00 Lidl, 15:00 koken en om 17:45 eten. Andere mede kokers vinden het vaak fijner om eerder te beginnen, ieder heeft zo 'n eigen ritme hé? 's Ochtends wordt een vaste groep mensen nog even gebeld ter herinnering.

Op de dinsdag krijg ik meestal een appje van Minke; "Hebben we morgen nog een maaltijd?" Eigenlijk is ze er altijd bij zonder dat ze staat ingeroosterd. Ze zweeft dan geruisloos door de keuken en doet haar ding; toetjes maken, beetje poetsen, telefoon checken (moet ook gebeuren), glas naar de oude keuken helpen met opscheppen en dan genieten van de maaltijd. Ze geniet er duidelijk van, in alle rust. Thuis eet ze vaak vegetarisch maar in de kerk geniet ze van alles wat we haar voorschotelen....

Het koken gaat eigenlijk altijd erg soepel: eerst even overleg over het hoe en wat en dan worden de snijplanken gepakt.

Erwin slijpt met grote precisie de messen en dan als een speer alles voorsnijden. Als de mise en place klaar is, eerst een bakkie koffie en een peuk voor Erwin en dan snel aan het koken, want om 17:00 komen de eerste gasten al binnen.

Ondertussen checken we de keuken of alles op orde is, schoongemaakt of opgeruimd moet worden. Als we het een beetje bijhouden dan blijft het ook netjes. Om 16:30 komen de andere vrijwilligers. Hoe het gaat? Menu doornemen en dan tafel dekken en de frisdrank klaarzetten. Ondertussen is Rienk ook 'in the house' om de servetten te vouwen. Ik sta altijd vol bewondering te kijken hoe hij dit doet met zijn motoriek.

Om 17:30 is het altijd wel even drukte in de keuken. Klopt die planning wel? De borden worden warm gezet, koffie gezet, keuken alvast aan de kant, alles nog een beetje afproeven en elkaar zenuwachtig maken of we wel genoeg hebben.

Edwin de Vries

Aanschuiven zoals je bent

Als ik aan kerst denk met de jeugd is mijn eerste gedachte het kerstontbijt. Iedereen van de jeugd is welkom, of je nou vaak naar de kerk komt of niet. Het jeugdhonk zit bomvol met jongeren, de tafel is gedekt met het lekkerste eten, er wordt gezellige muziek gedraaid, en er wordt bovenal een heleboel gelachen.

Deze ochtend is een symbool voor samenzijn, gezelligheid, warmte, en bovenal aanschuiven zoals je bent. Want ook met kerst is niemand perfect en mag je komen zoals je bent. Dat brengt immers licht in de donkere dagen!

Renske van der Meulen

04
Voor wie
aanschuift zoals
hij of zij is

Licht dat handen krijgt

Advent nodigt ons uit om het licht niet alleen te zien, maar het mee te dragen en alvast te oefenen in kleine stappen. Het gloeit in daden die zacht en soms bijna onzichtbaar zijn, maar niet klein van betekenis: een stem die vraagt hoe het gaat, een tas met verrassingen voor een kind dat weinig luxe kent, een hand die iets geeft zonder iets terug te verwachten

“

Wanneer jullie de oogst binnenhalen, laat dan iets liggen voor de arme en de vreemdeling.

Leviticus 19:9-10

Rond 5 december worden overal schoenen gevuld en pakjes gedeeld. Het is de tijd van geven, van kleine gebaren die blijdschap brengen. Juist wie weinig heeft, weet hoe kostbaar aandacht of een teken van licht kan zijn. Zo werkt diaconie – zo werkt hoop in het dagelijks leven.

Het licht is onderweg, maar het vraagt ons alvast een begin te maken. Het zoekt handen die delen, ogen die zien waar iemand tekort komt, voeten die een kleine omweg maken naar een ander. De projecten van Kerk in Actie rond armoede en de Actie Vakantietas laten zien dat het donker soms hardnekkig is, maar niet ondoordringbaar. Elke daad van delen maakt de nacht een tint lichter.

Ik denk terug aan die zomermiddag bij de speeltuin tegenover de kerk. We deelden pannenkoeken uit aan kinderen die niet op vakantie konden. Een jongetje koos een knuffelpinguïn, gemaakt door de handwerkgroep, hield hem stevig vast en zat lang in een hoekje van het springkussen. “Komen jullie nog een keer?” vroeg hij zacht. Gelukkig kwamen we terug.

Soms begint licht met iets heel kleins – een pannenkoek, een knuffel, een beetje aandacht.

Moge deze weken ons uitnodigen om iets achter te laten voor de ander, zodat er ruimte groeit voor vreugde die verder reikt dan onze eigen kring.

Petra Lagewaard

Om voor elkaar te zijn

Om voor elkaar te zijn uw oog en oor,
te zien wie niet gezien wordt, niet gehoord,
en op te vangen wie zijn thuis verloor,
halleluja,

om voor elkaar te zijn uw hand en voet,
te helpen wie geen helper had ontmoet:
wie dorst of hongert wordt getroost, gevoed,
halleluja,

om voor elkaar te zijn uw hart en mond,
om op te komen voor wie is verstomd,
voor wie gevangen zit of is gewond,
halleluja,

roept U ons, Christus, uw gezicht te zijn,
gerechtigheid en vrede, brood en wijn,
uw liefde, hoop, geloof – uw zonneschijn.
Halleluja!

Lied 973
Vertaling door Gert Landman van Delores Dufner
(1939), To be your presence is our mission here

Aangeleverd door Marry Bijvank,
vrijwilligster bij de Kledingbank

Een ongewisse reis naar het licht

Sinds het begin van dit bijna voorbijge jaar mag ik de Protestantse Gemeente Enschede een poosje dienen. Mijn beperkte aantal werkuren (één dag per week) verdeel ik tussen (nood)pastoraat bij voornamelijk oudere gemeenteleden, het leiden van uitvaarten en begeleiding van vrijwilligers en zo nodig bezoekers van het Oecumenisch City Pastoraat (OCP).

Samen met vrijwilligers en bezoekers van het OCP bereid ik nu de jaarlijkse kerstviering voor. Dit jaar staat deze viering gepland voor 11 december. Er werd mij van verschillende kanten al in een vroeg stadium duidelijk gemaakt hoe het vooral NIET moest. Hoe dan wel bleef in eerste instantie tamelijk ongewis. Eén ding was zeker: géén moeilijke of onbekende liederen en het bijbelverhaal in gewone taal. Die opdracht knoopte ik goed in mijn oren. Vooraf rondvragend onder vrijwilligers én bezoekers: 'wie doet er mee bij de voorbereiding?' leverde enkele vrijwilligers en bestuursleden op. Een ontspannen samenzijn volgde, waarin we ideeën uitwisselden en alvast een opzet konden maken. Vanuit de bezoekers hadden enkelen zich aangemeld, onder meer voor een karaoke kerstnummer. Ik ben benieuwd.

Het geheel heeft inmiddels al best wat vorm en inhoud gekregen. Ikzelf begon ook warm te lopen en al een beetje in kerststemming te komen. Zo samen een viering voorbereiden heb ik altijd al een feestje gevonden. Toch is dit wel anders, meer ongewis. Met name de inbreng vanuit de bezoekers blijft een onzekere factor. Maar ach, met een beetje improvisatie moet het lukken. Het gaat erom dat we met elkaar een klein stukje afleggen op die weg naar het licht van het kerstkind.

Een verhaal hoort natuurlijk ook in zo'n viering. Het wordt een kort verhaal over een bijzondere ontmoeting tussen een kleine jongen en God. Ontroerend in z'n simpelheid en zó mooi!

Na de viering - zo is mij verteld - staan er in de ontmoetingsruimte mooi gedekte tafels klaar, waar een heerlijke maaltijd zal worden opgediend, bereid door een heuse kok. Wel heel bijzonder, zo'n vroeg kerstmaal op 11 december! Het zal er vast niet minder om smaken. Ook tijdens de maaltijd wordt een bijzonder verhaal

verteld. Dat verhaal gaat over samenwerken, elkaar helpen en het delen van voedsel. Heel toepasselijk in deze periode rond Kerst.

Als predikant bereid je jaarlijks kerstvieringen voor; alleen of samen met anderen. Mensen vragen wel eens of ik na al die jaren nog inspiratie heb en of ik het zelf nog wel leuk vind om Kerst te vieren. Puur theologisch bezien vind ik persoonlijk Pasen en Pinksteren 'spannender'. Voor mij zijn dat de feesten die er echt toe doen in de kerk. Maar Kerst is toch ook een heel mooi en vooral sfeervol feest, waarmee je als voorganger flink kunt uitpakken en waarbij je ook kinderen kunt betrekken.

En je kunt veel vragen stellen, vooral bij het geboorteverhaal zoals de evangelist Lucas het beschreven heeft. Want hoe kan dit kleine mensje en later deze zachtmoedige man in 's hemelsnaam koning worden over Israël? Hoe kan hij de Romeinen het land uitgooien? Hoe krijgt hij die zetbaas van de keizer weg? Hoe kan hij de loop van onze geschiedenis veranderen? Want iedereen weet dat de geschiedenis bepaald wordt door de groten en sterken. Zij zijn het immers die terecht komen in onze geschiedenisboeken. Ook de evangelist Lucas begint zijn geschiedenis met het noemen van de groten. 'Toen Herodes koning van Judea was...', zo begint hij na een korte inleiding zijn evangelie. En dan ontrolt zich de geschiedenis zoals Lucas hem ziet. En ook het kerstevangelie uit het tweede hoofdstuk van Lucas begint met het noemen van twee machtige mannen: keizer Augustus en zijn stadhouder in Syrië, Quirinius.

Maar, dan wordt het verhaal anders. Geen hoogdravende lofzang op de macht, maar ongewone verhalen over gewone mensen. Lucas vertelt het verhaal over het oude echtpaar Zacharias en Elisabeth dat toch nog een zoon krijgt, Johannes. Hij vertelt het verhaal

over het meisje Maria, uitgehuwelijkt aan Jozef, dat voortijdig zwanger raakt. We lezen in zijn verhaal over herders die nu eens niet opgeschrikt worden door een legertje Romeinse soldaten, maar door een hemelse legermacht. Je zou in plaats van engelen toch eerder herauten verwachten die met schallende trompetten door het land gaan om de geboorte van de kleine prins wereldkundig te maken. En in plaats van herders zouden buitenlandse vorsten of hun gezanten op kraambezoek moeten gaan. Het kind zou moeten liggen in een koninklijke wieg tussen zacht satijnen lakentjes.

Maar nee, de geschiedenis van dit koningskind speelt zich af te midden van de armen, de randfiguren. Bij Lucas zijn niet de groten het middelpunt van de geschiedenis. Ze doen enkel mee als tijdsbepaling. Het kind van Bethlehem is het middelpunt van onze menselijke geschiedenis. Hij is ons ijkpunt, bedoelt Lucas te zeggen. Er is een tijd voor, en een tijd ná Christus.

Toch zijn het niet alleen de groten die in de valkuil van de macht trappen. Ook wij zijn vaak maar al te zeer bereid om onze geschillen met een machtswoord op te lossen of desnoods met geweld. En toch, wie je ook vraagt naar hun diepste dromen - grote of kleine mensen -, je krijgt negen van de tien keer als antwoord: 'Vrede'. Vrede op aarde, vrede onder de mensen, dat is wat de meeste mensen willen. Dat is een vrede die geen koning, geen keizer, geen admiraal ons kan brengen. Mensenmacht leidt nooit tot vrede. Hooguit tot afwezigheid van oorlog, maar dat is geen vrede die stand houdt.

De Herodessen en Augustussen van onze wereld dromen van glorie, van aanbeden worden en raken verontrust als ze merken dat ze niet langer vat hebben op hun 'onderdanen'. Ze worden zenuwachtig als die het besluit nemen om een andere koning te aanbidden,

de koning die als een weerloos kind ter wereld kwam. En zeker als die kleine koning niet met wapens strijdt, maar die als Vredenvorst enkel liefde hanteert als wapen. O ja, je kunt hem gevangen zetten, doodmaken desnoods. Maar zijn verhaal gaat verder, terwijl de verhalen van de machtigen van deze wereld uiteindelijk dood lopen.

De dood van deze zachtmoedige koning bevestigt juist zijn heerschappij. Het is de heerschappij van de liefde. Dat is wat zijn leerlingen van hem hebben geleerd. Onder zijn heerschappij gaan de kleinen voorop en de groten komen achteraan. Onder zijn koningschap staan alle sociale en economische verhoudingen op hun kop. Machthebbers hebben dat koninkrijk door de eeuwen heen voor niet werkelijk, niet bestaand, niet relevant verklaard, maar velen wisten en weten wel beter. Want juist onder de armen, onder verschoppelingen, onder volken die lijden onder dictaturen, juist daar vestigt dat koningschap zich. Een koningschap van onderop. Het kruis waaraan deze koning werd vermoord roept op tot een andere ethiek, een andere levenshouding. Het verhaal van zijn dood heeft telkens weer nieuwe gemeenschappen doen ontstaan als alternatieven voor de koninkrijken van deze wereld. De macht van deze koning is de macht van de liefde. Een liefde die ons winnen wil met zachte kracht. Deze koning breekt niet af, maar bouwt op. Deze koning vernietigt niet, maar heelt. Deze koning overmeestert niet, maar nodigt uit.

Ach, onze reis naar het licht is en blijft een ongewisse reis. Zoals ook de voorbereiding van een kerstviering een ongewisse reis kan zijn. De verwachtingen zijn elk jaar weer hoog gespannen en altijd vraag je jezelf als voorganger af of je het wel goed hebt gedaan, of je de mensen hebt kunnen 'meenemen' in het verhaal, of ze rijker naar huis zijn gegaan dan ze zijn gekomen. En uiteindelijk denk ik dan: "Dat licht en de liefde van dat kind van Bethlehem is in staat door alle duister, door onverschilligheid, door muren en andere weerstanden te breken. Maak je niet druk, ga in vertrouwen die reis naar dat licht, samen met anderen. Het komt wel goed, hoe dan ook!"

ds. Carla Borgers

Wat aan het licht komt, wordt licht

In de stilte van een ziekenhuiskamer worden woorden gevonden die lang verborgen waren. Door eenvoudig te luisteren brengen een verpleegkundige en een geestelijk verzorger licht in het donker.

Begin december. Opgenomen in het ziekenhuis.

Stikbenauwd. Artsen en verpleegkundigen doen wat ze kunnen om hem op te lappen. Het wil niet zo lukken. Hij is zo nerveus. Waar komt dat toch door? Op een avond vertelt hij het aan een verpleegkundige van de late dienst. Hij ziet zo op tegen de feestdagen. Vorig jaar is zijn vrouw overleden, de dag voor Kerst. Wat moet hij nou? Het hele leven is zo grijs sinds ze er niet meer is. De verpleegkundige heeft het druk maar blijft toch een kwartiertje zitten. Hij bedankt haar voor het gesprek, hij is voor het moment even opgelucht. **Wat aan het licht komt, wordt licht.**

Begin december. Opgenomen in het ziekenhuis.

Haar hart doet raar. De artsen doen wat ze kunnen om haar op te lappen. Dat is aardig gelukt. Toch is ze erg onrustig. Hoe komt dat toch? Een geestelijk verzorger komt vragen hoe het met haar gaat. Na enige aarzeling vertelt ze haar verhaal. Deze tijd van het jaar brengt haar altijd terug naar haar jeugd. Daarin zijn dingen gebeurd die nooit hadden mogen gebeuren. Ze vertelt ze, voor het eerst in haar leven. Ze schrikt er zelf van. En toch lacht het haar op dat ze nu eens uitgesproken zijn. Dat ze gezegd zijn in bijzijn van een ander. Ze bedankt hem voor het gesprek. **Wat aan het licht komt, wordt licht.**

De verpleegkundige verwondert zich. En de geestelijk verzorger niet minder. Ze hebben bijna niets gezegd. Bijna niets. Enkel genoeg om het verhaal van de ander op gang te houden. 'Vertel maar door' hebben ze daarmee gezegd, 'praat maar, ik luister, ik loop niet weg'. En dat heeft die anderen het gevoel gegeven dat hun verhaal er toe deed; dat zij er dus toe deden. Bijna niets hebben ze gezegd want ze weten allebei: 'minder is meer'. Die regel gaat dikwijls op in het leven maar zeker in het gesprek over de diepste dingen die mensen bezighouden. Daar is luisteren belangrijker dan spreken. Of misschien moet je eigenlijk zeggen dat luisteren een andere manier van spreken is.

ds. Eric Koster,
geestelijk verzorger MST

“Think only of the past as its remembrance gives you pleasure

Quote uit *Pride and Prejudice* van Jane Austen

Dit is een quote waar ik persoonlijk veel aan heb. Ofwel denk alleen aan het verleden als de herinnering je blij maakt. Laat los wat niet goed ging. Het helpt me om te denken: het is geweest en helemaal niet belangrijk.

Loslaten en positief weer verdergaan.

Agnes Bijmold

Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder

met Mark Floors

Zing

Als muzikant, ik speel al 40 jaar fagot, vind ik zingen een gave die me niet echt gegeven is. Ik zing veel maar dan wel in de beschutting van mijn eigen huis en natuurlijk in de kerk. Overigens denk ik dat de hele wereld er van op zou knappen als we meer gaan zingen en musiceren!

Vecht

Strijdbaar ben ik tegen onrecht en onderdrukking. Als persoon probeer ik wanneer dat nodig is mijn stem te laten horen tegen deze zaken. Niet met spandoeken op straat of vastgeplakt aan het asfalt maar wel onderling als mensen (weer) eens onrecht bagatelliseren of onderdrukking ontkennen. Dan kan ik me echt boos maken en dat uit zich dan niet zelden in een (wellicht in andere ogen wat té) emotioneel betoog.

Huil

Emotie tonen is niet mijn sterkste kant, maar ik merk wel dat ik vrij gemakkelijk emotioneel kan worden bij allerlei zaken die ik tegenkom. Als leiding kindernevendienst heb ik jarenlang mogen genieten van de prachtinzichten die kinderen ons geven. Als de verbinding met de gemeente gevonden wordt in een mooie kinderdienst, zoals kinderkerst, dan kan me dat diep emotioneren.

Bid

Thuis bidden we dagelijks voor het eten hardop waar we die dag dankbaar voor zijn. Dat kunnen grote zaken zijn maar veel vaker juist de kleine dingen die het leven de moeite waard maken. Bidden zie ik als dé verbinding tussen mijzelf en God. In de kerk ervaar ik het Onze Vader altijd als een moment van grote verbondenheid met al die gelovigen over de hele wereld.

Lach

Dit is voor mij een belangrijk item, ik leer mijn stagiaires al jaren dat behandelingen pas geslaagd kunnen zijn als mensen minstens één keer hebben gelachen tijdens hun tijd in de praktijk. Door dat dan ook een paar dagen heel bewust te beleven zie je dat samen lachen een geweldige verbinder is!

Werk

'Workaholic', zo ben ik altijd veel genoemd. De laatste jaren neem ik meer tijd voor mezelf en de mensen om me heen maar mijn werk is zo met me verweven en ik ben zo trots op wat we kunnen bereiken als fysiotherapeuten dat het lastig voor me is het echt los te laten.

Bewonder

Dat kan alleen als je het bewust doet is mijn overtuiging. En dan eindig ik graag zoals ik begon, als muzikant. Muziek is wonderlijk, dat mensen al sinds het begin verbindt en zal blijven verbinden. Luisteren is belangrijker dan spreken/lawaai maken, dat is de boodschap van muziek maken, zeker als je dat samen doet.

Kerk & Stad

Het Diwali Licht

Het licht dat de duisternis doet verdwijnen
Het licht dat het kwaad doet verdrijven
Het licht dat het hart doet verwarmen
Het licht dat de mens doet stralen
Het licht van innerlijke vrede
Het licht van de liefde en dankbaarheid,
Dat is het ware licht.

De boodschap van Diwali is, het licht in de ander nog meer te doen stralen zodat wij zelf ook stralen, immers als het goed gaat met de ander dan gaat het ook goed met ons.

Suradj Jagai

Kerstfeest onder vuur

In 1940 zond de BBC de Kerstviering uit vanuit de ruïnes van de kathedraal van Coventry: *Christmas under fire*. Anderhalve maand eerder, op 14 november 1940, lag deze industriestad onder het vuur van 515 Duitse bommenwerpers. Niet alleen fabrieken maar ook het historisch stadscentrum en de middeleeuwse kathedraal werden verwoest en er vielen vele doden.

De ontzetting in Engeland was groot en de Britse regering besloot als vergelding ook Duitse steden te bombarderen. Dat begon half december met Mannheim. Sindsdien zien we keer op keer luchtaanvallen op civiele in plaats van militaire doelen om het moreel van de tegenstander te breken.

Voorganger in de genoemde Kerstviering was de proost van de kathedraal. In plaats het vuur van de ontzetting verder op te stoken – en het Kerstfeest geweld aan te doen – vroeg hij vergeving voor de verwoesting van Coventry en van Mannheim. “Vader, vergeef”.

Vergeving om na de oorlog samen te kunnen te werken aan een liefdevolle wereld. Een gezamenlijke reis naar het licht. Direct na de oorlog bezocht men vanuit Coventry gebombardeerde Duitse steden en elke vrijdag klinkt in deze en honderden andere steden het onderstaande gebed:

Allen hebben gezondigd en ontberen het licht van de Eeuwige. (Romeinen 3:23)

- Vader, vergeef de haat, die scheiding brengt tussen volken, rassen en klassen.
- Vader, vergeef de gretigheid waarmee wij onze zinnen zetten op wat een ander toebehoort.
- Vader, vergeef de hebzucht, die de arbeid van mensen uitbuit en de aarde verwoest.
- Vader, vergeef onze afgunst op het welzijn en geluk van anderen.
- Vader, vergeef onze onverschilligheid ten opzichte van het lijden van gevangenen, daklozen en vluchtelingen.
- Vader, vergeef de begeerte, die de lichamen van mannen, vrouwen en kinderen voor onwaardige doeleinden misbruikt.
- Vader, vergeef de trots, die ons ertoe brengt op ons zelf te vertrouwen en niet op God.

Wees goed voor elkaar en barmhartig; vergeef elkaar, zoals God u in Christus vergeven heeft. (Efeziërs 4:32)

Jan Schaake

Kraomgeschenk

Wat zol ik Jezus geem
a'k naor Um toe zol gaon ?
'K Wil nich met leuge haan
op kraomvesite gaon.

't Mut niet te knieperig wèèn
Mar iets dat teunen wil.
Want Zien komof is hoog
dat maakt nog wal verschil.

Zol ik Um klere geem?
He lig door in een dook
en met 'nen babyoetzet
kom ik aardig oet 'n hook.

'Nen weege kan'k ok geem
met 'n wollen dek der in
en mooie kaant'n gedientjes
dat is ok nich zo min.

Of za'k nen cheque oetschiet
met een urie-j hoog bedrag?
Dan kom ik toch, zo'k mèèn
ok aardig veur'n dag?

Wat zol He eig'lijk vraog'n?
Doar steet mien wal wat van bie
iets wat He gearn wil hebb'n
't Was nich zo'n lange rie-j.

Ik hoof nich lang te zeuken
één book steet der van vol.
Toch kan'k mar één ding veen
wat He gearn kriegien zol.

Ik kan gin eer behaal'n
a'k geef wat He göch:
Mien hart, mien hele lèèm
dat is het wat He vrög.

Gedicht van Jantje Hendriksen uit Dremt,
vertaald in het Twents.

Diny Wargerink.

Tussen het geluid van sirenes en samenzang

'Heb je nog wat leuks meegemaakt?' Die vraag van zijn moeder klinkt Roeland Groen nog vaak in de oren. Als sectorhoofd van het district Twente weet hij: mensen associëren het werk van de politie vaak met criminaliteit, geweld en minder leuke situaties. Maar achter het uniform schuilt ook een wereld van verbondenheid, teamgeest en kleine, hoopvolle momenten. Altijd eigenlijk, maar zeker ook in de decembermaand.

"De feestdagen zijn voor de politie een intensieve periode," vertelt Roeland. "Sinterklaas, kerst, oud en nieuw; het is donker, mensen zoeken elkaar op en emoties kunnen dan ook oplopen." Het vuurwerkverbod brengt dit jaar ook extra spanningen met zich mee. "Niet alleen voor ons, maar vooral voor de zorg is dat een uitdaging. Wij kunnen niet alles controleren, maar proberen het vooral beheersbaar te houden. Ik maak me vooral ook zorgen om onze collega's en daarom proberen wij als politie onze collega's er ook altijd goed op voor te bereiden en zorgen dat ze veilig werken. Wij zitten als Twente natuurlijk vlakbij de grens en dat maakt het voor de meeste mensen ook extra verleidelijk om vuurwerk in te kopen. Het gebeurt alleen nog steeds dat ook vuurwerk richting onze collega's wordt gegooid. Dat doet wel iets met je."

Toch spreekt Roeland liever over wat wél lukt. "We proberen spanningen weg te nemen door samen te werken met onze partners en verbinding te zoeken." Hij benadrukt hoe belangrijk het is dat politiemensen ook tijdens de feestdagen hun werk veilig en met een goed gevoel kunnen doen. "Het werken tijdens de feestdagen is voor ons bij de politie juist ook bijzonder. Wij hebben net als iedereen gezinnen en eigen tradities, dingen die we normaal gesproken graag rondom kerst willen doen. Toch ervaar ik, en met mij de meeste collega's, het werken in deze periode niet als iets vervelends. We proberen altijd met onze teams te zorgen voor een extra hapje, een drankje en ook de feestverlichting helpt mee om het gezellig te maken. Dat draagt bij aan een warme sfeer en schept verbondenheid. Het zorgt er juist voor dat politiewerk in deze tijd ook echt mooi en betekenisvol is."

Waar muziek verbindt, zwijgen de verschillen

Een bijzondere rol in Roelands werk speelt ook het Politiekoor Twente én de Twentse Politie Kapel (TPK), waarin zowel actieve als oud-collega's samen zingen en instrumenten bespelen. Roeland is er bij betrokken en levert zijn bijdrage door bij optredens ook een woordje

te voeren. Roeland doet dit inmiddels al enkele jaren en ook dit jaar is hij weer gevraagd om dit te doen in de Ontmoetingskerk. "Bij zulke bijeenkomsten hangt altijd een bijzondere, gedragen sfeer," vertelt hij. "En dat geldt niet alleen voor een kerk, maar ook voor een bejaardentehuis, moskee of een synagoge." We treden op allerlei verschillende locaties op: ik wil graag iets toevoegen aan dat verbindende verhaal."

Volgens Roeland heeft muziek een unieke kracht om mensen te raken en te verbinden. "Muziek gaat over grenzen heen, over verschillen in cultuur, religie en achtergrond. Je hoeft niet gelovig te zijn om geraakt te worden door een kerstlied. Het roept iets op van vroeger. Iedereen heeft wel het lied 'Rudolph the Red-Nosed Reindeer' of 'Jingle Bells' al een keer eerder gehoord. De één voelt daarbij blijdschap, de ander misschien weemoed, maar allemaal herkennen we iets: een moment, een herinnering, een sfeer die ons even terugbrengt naar vroeger. Wellicht naar die eerste keer dat we dit lied rond deze tijd van het jaar hoorden. Roeland ziet dat terug bij de optredens van het koor en de kapel. "Die sfeer is voelbaar, maar ook zichtbaar in de gezichten van mensen. Het koor speelt daarin de hoofdrol; ik probeer met mijn overweging daarbij aan te sluiten. En juist door die reacties, die kleine ontroeringen of glimlachen in het publiek, weet ik waarom ik dit elk jaar weer graag doe. Het raakt en verbindt! Dat is precies wat we nodig hebben."

Wat begon als initiatief binnen de personeelsvereniging groeide uit tot een ensemble met betekenis. "Het koor en de kapel is ook een visitekaartje van de politie. Het laat zien dat we ook mensen zijn, met hobby's, emoties en behoefte aan verbinding."

Verbinding voorbij het protocol

Voor Roeland is politie zijn meer dan handhaving alleen. "Natuurlijk is het onze taak om op te sporen en te corrigeren, maar juist ook om de samenleving leefbaar te houden. Dat betekent in gesprek blijven, verbinding zoeken. Dat doen we niet pas als het spannend wordt, maar juist ervoor."

Zijn visie is helder: "Iedere collega heeft zijn eigen achtergrond, opvoeding en overtuiging. We moeten er zijn voor iedereen. Ook geloof speelt daarin soms een rol." Zo vertelt hij over een collega die begin dit jaar overleed en volgens zijn geloof binnen 24 uur begraven moest worden. Toch had deze collega uitdrukkelijk gevraagd om langer boven de grond te blijven, zodat collega's de gelegenheid kregen om op een goede en respectvolle manier afscheid te nemen. "Dat typeert voor mij de verbinding binnen de politie."

Dat kwam ook tot uiting toen zijn district negen collega's verloor in ongeveer een jaar tijd. "Dat is heftig. Als leidinggevende draag je die pijn ook mee. Maar het

bracht ook iets: collega's vonden steun bij elkaar en zochten troost met elkaar."

Wat écht blijft hangen

Roeland beseft dat politieoptredens vaak in beeld komen als het misgaat. "Maar het grootste deel van onze interacties verloopt goed. Mensen helpen elkaar. Noaberschap leeft nog steeds."

Mijn moeder die aardig op leeftijd is en nog altijd vraagt: "Heb je nog wat leuks meegemaakt?" groeide op in een hele andere tijd. De jongere generatie leeft nu met een heel ander perspectief op de wereld. Wat er in Maastricht is gebeurd is binnen een half uur verspreid over de rest van Nederland. Veel negatieve dingen verspreiden zich en ook in de politiek wat de laatste maanden een grote rol speelden maar ook nationaal komen veel negatieve dingen naar buiten.

Zijn oproep richting de Protestantse Gemeente is daarom ook: "Laat je niet naar beneden trekken door alles wat moeilijk is in de wereld en alle negatieve dingen. Probeer zélf een uitzondering te zijn. Draag bij aan het goede, hoe klein ook. Dat is ook onze opdracht als politie en waar ik mijn steentje aan wil bijdragen."

Als hij terugdenkt aan het afgelopen jaar, ziet Roeland niet alleen verdriet, drukte en verantwoordelijkheid, maar ook kleine momenten van menselijkheid en positieve dingen. "Een gesprek, een hand op de schouder, even lachen met een collega. Dat is ook wat telt."

Kerstoptreden Politiekoor Twente en Twentse Politie Kapel (TPK)

In december geven zowel het Politiekoor Twente (12 december) als de Twentse Politie Kapel (19 december) een optreden in de Ontmoetingskerk.

Kijk voor meer informatie over deze optredens op **pagina 43 en 44**.

Nun komm, der Heiden Heiland

Opname *Nun komm, der Heiden Heiland* van Johann Sebastian Bach (BWV 659):
www.bachvereniging.nl/nl/bwv/bwv-659

15

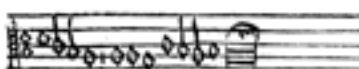
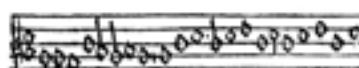
Voor wie
in Bach de Advent
herkent

Advent heeft zijn eigen klank. Onze organist, Sander Venema, vertelt waarom hij *Nun komm, der Heiden Heiland* elk jaar weer opnieuw speelt, een melodie waarin eeuwen van geloof en verwachting doorklinken.

Tijdens de kerkdienst in de Ontmoetingskerk zijn er twee momenten waarop ik als organist een eigen invulling mag geven aan de liturgie: aan het begin als Muziek tot eer van God en tijdens de inzameling van de gaven. Daarbij probeer ik altijd een goede afweging te maken of mijn keuze voor de muziek ondersteunend is aan de liturgie. Sluit het voldoende aan bij de lezingen? Helpt het de gemeente bij het zingen van het volgende lied? Past het bij de zondag van het kerkelijk jaar? Soms komt de inspiratie voor een muziekstuk 'aanwaaien', soms is het een hele zoektocht door mijn muziekbibliotheek.

Advent is voor mij altijd een bijzondere tijd met muziek die door iedereen wordt herkend als muziek voor deze periode. De muziek die ik op de zondagen van advent kan laten klinken plaatst mensen gelijk in deze verwachtingsvolle periode van het kerkelijk jaar. Eén orgelwerk komt in de advent altijd terug op mijn lessenaar: de prachtige koraalbewerking *Nun komm, der Heiden Heiland* van Johann Sebastian Bach (BWV 659). Het is een bewerking van het lied dat wij kennen als *Kom tot ons, de wereld wacht* (LB 433). Dit lied is in de traditie van de lutherse liturgie onlosmakelijk verbonden met de eerste zondag van advent en klinkt op deze eerste zondag van het kerkelijk jaar nog altijd in vele kerken. Zowel de tekst als de melodie zijn een bewerking door Martin Luther (1483-1546) van de hymne *Veni redemptor gentium*. Deze hymne is geschreven door Aurelius Ambrosius, bisschop van Milaan, die leefde van 340 tot 397. Daarmee gaat dit lied, dat nog altijd geldt als een van de bekendere adventsliederen, terug naar een van de oudste liederen van de christelijke kerk. Het is heel bijzonder om als eenvoudig kerkmusicus klank te mogen geven aan een lied dat door de eeuwen heen een plek heeft gehad in de liturgie. Dat ik zo deel mag zijn van een lange christelijke traditie in de verwachting en het vertrouwen dat het lied ook na ons niet zal verstommen.

Hymnus, *Veni redemptor gentium*.

Wie kom der Werelt heylend-der jungfrawen
 kind erkeund. Das ist ein wunder alle welt. Gott
 solch gepurt ihm beselzt.
 Nicht von Adam blut noch von fleisch allein ist
 dem heiligen geist. Mit Gottes wort worden ein
 mensche und blut ein frucht weibes fleisch.
 Der jungfrawe laib schwanger ward. doch blieb
 keuslicheit reyn bewand. Licht er fur mich tagte
 schon. Gott da vor in seynem thron.
 Er gieng aus der kamer seyn dem küniglichen saal
 so reyn. Doer ist er ein mensche ein heil. seyn weg
 er in lauffen eyle.
 Seyn lauff kam vom vater her. und keret wider
 zum vater. fur ihn ruodern ja der hell. und wider
 zu Christo ihesu.

Der du bist den vater gleich. fur bynnen ist sieg
 im fleisch. das dein ewig gotte genade. im ewig
 das kranck fleisch erdalt.
 Dein krippen gieng hell und klar. die nacht gibt
 ein new licht dar. rüchel muß nicht komē oer
 der glaub bleib ymer im seyn.
 Lob sey Gott dem vater thron. Lob sey got seyn
 eyngen son. Lob sey got dem heiligen geist. ymer
 und ymer ewigkeyt.

Kerk & Stad

Kom tot ons, de wereld wacht

Het evangelie – de Bijbelse boodschap van onze redding, in vijf korte verzen! Voor mij is dit het Adventslied bij uitstek.

De melodie van dit lied vind ik prachtig, en ook interessant. Het was oorspronkelijk een middeleeuwse, Gregoriaanse hymne. Luther heeft deze bewerkt, zodat de melodie goed zingbaar werd voor de gemeente. De melodie heeft vele componisten, van de tijd van Luther tot aan nu, aangezet tot het maken van de mooiste koor-, orkest- en orgelstukken. Hoogtepunten zijn wel Bachs cantates '*Nun komm, der Heiden Heiland*', BWV 61 en 62.

En de tekst is het evangelie in een notendop! Misschien moet u zich, net als ik, eerst even door de wat ouderwetse taal heen worstelen. Maar dat is zeer de moeite waard: Gods licht tegenover onze duisternis. Wij leven in de nacht, en in mijn beleving betekent dat, dat we in een wereld leven waarin het kwaad zijn gang lijkt te kunnen gaan. Maar het Kind is als de zon, en de kribbe blinkt! Het centrale vers is vers 3. Christus komt van de Vader, en gaat weer naar Hem terug, nadat hij de hel is doorgedaan. Advent, Kerst, Goede Vrijdag en Pasen in één vers! Daarop past maar één reactie: '*Lof zij God!*'

Harry van Wijk
cantor

Hoogtepunten zijn wel Bachs cantates '*Nun komm, der Heiden Heiland*', BWV 61 en 62, en het orgelkoraal BWV 659. Van deze laatste heb ik een opname gemaakt in de Oude Helenakerk, waar ik organist ben. Elke regel van de melodie, begint met een soort voorafje in de zachte, begeleidendes stemmen. De melodie zelf, is zo versierd, dat er bijna een nieuwe melodie ontstaat. En eronder klinkt een 'lopende bas', als een contrabas of een cello, die allemaal pizzicato noten speelt. [Luister hier:youtu.be/f4ZflqqmXwA](https://youtu.be/f4ZflqqmXwA)

16

Voor wie
het evangelie in
één lied wil horen

december 2025

23

Der Frieden fängt beim Frühstück an
Breitet seine Flügel
Fliegt dann durch die Straßen

Setzt sich auf die Dächer dann
Großer Sehnsuchtsvogel
Breitet seine Flügel aus
Daß Friede sei in jedem Haus
Opa wiegt das Enkelkind
Auf den alten Knien
Zeigt dem Kind den Vogelzug
Wie der Knecht den Herrn ertrug
Und der Vogel fliegt sich wund
Von Bucht zu Bucht von Sund zu Sund
Trägt sein Zeichen vor sich her
Von Land zu Land von Meer zu Meer
Daß der Mensch sein Leid erkennt
Von Kontinent zu Kontinent
Bis die Taube nicht mehr kann: -
Frieden fängt beim Frühstück an

Ein Gedicht von
Hanns Dieter Hüsch

Waar vrede landt in het alledaagse

De vrede begint aan de ontbijttafel, stelt Hanns Dieter Hüsch. Daar kun je lang over mijmeren. Temeer omdat de vrede een vogel wordt die gaat vliegen. En dat is natuurlijk een merkwaardig, wel bekend beeld. Doelend op de vredesduif.

Wie is de oorzaak van de vrede, wij? En hoe wordt dan wat wij aan de ontbijttafel doen of spreken tot een vogel van vrede? Genoeg stof voor gesprek, en voor verder denken.

Als ik me goed herinner komt dit gedicht uit de kalender: *Der andere Advent*. Deze kalender begeleidt me al vele jaren in de vier weken voor Kerst. Zichtbaar, op een boekenstaander lees en zie ik voor iedere dag een tekst, een gedicht, of een foto. Hij maakt mijn vier weken voor Kerst anders, inderdaad. Want zo krijg ik iets aangereikt, een gedachte, een idee, die me wegvoert van alles wat moet, de commercie van Kerst, de uitholling van prachtige kerstliederen doordat ze overal worden gespeeld. Om je aan te wakkeren, om nog meer boodschappen te halen.

Deze verdieping heb ik nodig. Graag wil ik een tijd stil zijn, nadenken, mijmeren. Wat is Advent? Wat is: toeleven naar Kerst? Als er tijd is, steek ik een kaars aan, laat ik me wegvoeren door de gedachte, dat de vrede het inderdaad heel zwaar heeft in onze tijd, zolang vliegt en probeert een plek te vinden om te landen. Waar zou het mogelijk zijn? Of vliegt die rond en wil gezien worden? En kan die dan bij mij landen? Kan ik zeggen: welkom vrede, aan mijn tafel in huis? Dit soort gedachten houden me bezig op weg naar Kerst.

Ds. Wiebke Heeren

Verhalen die blijven, licht dat meereist

Op 13 mei 2025 vond de 25-jarige herdenking van de vuurwerkkramp plaats. Bij het Huis van Verhalen, waar ik bijna vanaf het begin vrijwilliger ben, werd er al maanden naar toe gewerkt.

Tijdens verschillende gesprekken, met getroffen en nabestaanden, mede georganiseerd door RTV Oost, kon soms een lach door de tranen heen gehoord worden. Vooral als nabestaanden positieve verhalen over hun geliefden vertelden. Zelf was ik dan met iemand anders in gesprek en dan hoorde je toch die lach. Van velen hoorde je ook de moed om door te gaan.

Op de dag van de herdenking zelf was het de hele dag een komen en gaan in het Huis van Verhalen. Vele vrijwilligers waren aanwezig om de bezoekers te woord te staan en naar hun verhaal te luisteren. Er waren vele bekende maar ook onbekende mensen. Sommigen waren er voor het eerst, durfden eerder niet te komen met hun verhaal.

Dat hadden wij in de afgelopen jaren wel vaker meegemaakt. Dan is het toch goed dat onze vrijwilligers er zijn en goed kunnen luisteren. Ook al is het 25 jaar geleden, wij hopen dat het luisterende oor van het Huis van Verhalen nog steeds kan worden aangeboden en mensen de reis naar het licht wat kunnen "verlichten".

Mijn eigen, onverwachte reis naar het licht

Zelf heb ik dit jaar ook een soort reis naar het licht meegemaakt. Op 2 juni heb ik waarschijnlijk door een black out, ik kan mij er nl. niets van herinneren, een aanrijding veroorzaakt. Toen ik weer bijkwam zat ik klem in mijn auto en zag nog een kleine opening waardoor ik het licht zag: 2 brandweermensen. Toen was het weer donker. Ik werd weer even wakker en hoorde iemand in de ambulance zeggen: Münster of Rheine, toen zei ik Rheine, daar woont mijn zoon. Van wat er daarna gebeurde weet ik niets meer.

Na een grote operatie verbleef ik 4 weken in het ziekenhuis in Rheine en daarna nog 8 weken ter revalidatie op het Klaaskateplein in Enchede. Helaas is er iets niet goed en moet ik weer geopereerd worden. Ik ben dankbaar voor de steun en aandacht van zoveel mensen, dat dit mij kracht geeft om door te gaan met mijn reis naar het licht!

Tineke Braamer

december 2025

Een bron van hoop voor ons en voor de kerk

Kinderen in onze kerk zijn zoveel meer dan een vrolijke aanwezigheid. Ze brengen met zich een geloof gebaseerd op verwondering, verlangen en een diep vertrouwen. Gelukkig maar, zijn ze vaak nog wars van de moeilijkheden in leven buiten het paradijs.

Koosje, de Kerkuil, heeft dit alles meegemaakt en dat drukt zijn gemoed soms. Maar als de avondklok slaat, en hij zijn snaveltje sluit, droomt hij nog vaak van het dappere, jonge uiltje dat leerde vliegen, vertrouwend op de brede vleugels van zijn vader. Ook wij als gemeente mogen ons aan de kinderen spiegelen. Dat gaat niet vanzelf, een spiegel werkt immers twee kanten op. Maar wanneer 'ik jou zie en jij ziet mij', dan vormt zich een bron van hoop voor ons en voor de kerk.

De manier waarop wij kinderen nu ondersteunen legt de basis voor een levende kerk in de komende generaties. Wat fijn dat we zulke toegewijde vrijwilligers hebben bij de oppas, kindernevendienst, jeugdkerk en 16+-groep, die onze gemeente hierbij ondersteunen. Dank hiervoor!

Menno Bokdam, Jeugdouderling

Reis naar het licht

Vlak vóór Kerst 2019 begon ik – een jongeman uit Syrië – mijn reis naar het licht. Een reis lange reis vol ontberingen en tegenslagen, Maar ook met lichtpuntjes. Dit is een deel van mijn reisverhaal, dat een speciaal licht geeft in mijn leven.

In mei 2020 zat ik samen met vijf Jongens aan de Donauoever tussen Servië en Kroatië te denken hoe we de rivier zouden gaan oversteken. Het was midden in de nacht en het was donker en koud. We hadden besloten om bij zonsopgang de rivier over te steken en we praatten niet veel met elkaar. Ieder van ons leefde in zijn eigen moment, misschien omdat we probeerden het trillen in onze stemmen te verbergen. Toen ik mijn voeten in het water stak had ik het gevoel dat ik in een andere wereld kwam.

Ik legde mijn spullen in de rubberboot en toen ik zelf in de boot zat had ik het gevoel alsof ik in iets kwetsbaars zat, iets dat elk moment kon kapseizen. Ik kon toen nog niet zwemmen en dat feit alleen al maakte mijn angsten extra groot. Maar ik bleef aan de overtuiging vasthouden dat er ergens een licht op mij wachtte. En ik zei tegen mezelf: "ik steek over of ik keer terug naar een leven zonder toekomst". En toen begon ik naar de overkant te roeien. Toen ik het midden van de rivier bereikte, werd de stroming sterker en het geluid van het water tegen de boot klonk dreigend in mijn oren. De boot begon rondjes te draaien in het midden van de rivier. In de paniek verloor ik een aantal van mijn spullen. De angst om te verdrinken gaf me de kracht om sterker te gaan roeien.

Toen zag ik nog maar enkele meters verderop de andere oever en in de opkomende zon leek deze als licht in de duisternis.

Ahmad Jarwa

“A je to!”, waar ook buren elkaar weer begroeten!

Woensdagmiddag in de ontmoetingsruimte van de Ontmoetingskerk. Hier staat de koffie al klaar en de deur wagenwijd open. En naar wie ben je op zoek? Juist, Leonie Schippers (42), buurtwerker en coördinator van Incluzio. Met hart en ziel werkt Leonie en haar collega's hier aan iets wat eigenlijk heel gewoon zou moeten zijn: mensen zien, horen en helpen. “Wij zijn er om de drempel te verlagen. Om te zorgen dat iedereen ergens terecht kan.”

De Wijkwijzer is een laagdrempelige inloopvoorziening waar buurtbewoners terecht kunnen met allerlei vragen, zorgen of behoeften. Het doel? De wijk veiliger, warmer en leefbaarder maken. Door aanwezig te zijn in de buurt, mensen te verbinden en drempels te verlagen, helpt de Wijkwijzer om weer een goede sfeer en onderlinge betrokkenheid te creëren. Een plek waar je met een formulier én met een verhaal welkom bent, een plek waar je ook je buurman en/of buurvrouw weer zult begroeten.

Gewoon binnenlopen, gewoon jezelf zijn

De Wijkwijzer is een laagdrempelige inloopvoorziening die op twaalf plekken in Enschede actief is. “We helpen mensen met vragen over geldzaken, brieven, gezondheid, energie, wonen, of gewoon met het vinden van de juiste plek voor hulp. Wat je vraag ook is, je gaat hier nooit zonder antwoord naar huis!”

Sommige bezoekers komen met een formulier, anderen met een verhaal. “Niet iedereen redt zich online of met een callcenter. Mensen willen gezien worden. En dat kunnen wij bieden, menselijk contact, dichtbij en vertrouwd.”

Echte hulp past niet onder de boom

December is niet alleen feestelijk. Voor veel mensen is het ook een tijd van zorgen: hoe houd ik mijn huis warm, hoe vier ik kerst met een lege portemonnee, wie denkt er aan mij? “Juist ook in deze periode zien we vragen over energie en geld.” Leonie ziet het effect in de wijk. “Sommige mensen redden het gewoon niet. Ze weten de weg naar een energievoorziening of voedselpakket niet of schamen zich wellicht. Wij helpen dan met doorverwijzen, formulieren, of gewoon door te luisteren en samen met hen de vervolgstap te zetten.”

De Wijkwijzer denkt ook vooruit. “Na kerst valt alles vaak stil. De feestdagen zijn voorbij en dan is het alleen nog maar donker. Je kijkt niet gauw meer ergens naar uit, iets leuks, wat in de buurt komt. Januari is een grauwe maand. Daarom wijzen we mensen nu al op de ‘Warme Winterweken’ en activiteiten in de buurt. Ook dát is zorgen voor elkaar.”

Met elkaar werkt het écht

De kracht van Wijkwijzer zit in samenwerking. Professionals uit zorg en welzijn, vrijwilligers, wijkteams, maar ook de kerk. “In de Ontmoetingskerk ontmoeten we elkaar letterlijk. Ik stap binnen en Jan zegt: ‘Hé Leonie, goed dat je er bent! Ik wil je nog iets vertellen.’ Die korte lijntjes zijn ontzettend leuk.”

Leonie hoopt dat die samenwerking zich nog verder uitstrekt. “We vragen bewoners om samen te werken, maar doen wij dat als organisaties zelf ook wel genoeg? Politie, scholen, woningcorporaties, kerken, we hebben elkaar nodig!”

Eén stap naar binnen, twee stappen dichterbij

Vertrouwen opbouwen gebeurt in kleine stappen. “Sommige mensen zie ik elke week. Ze komen met brieven of zorgen, maar eigenlijk komen ze ook voor de band. Ze vertrouwen je. Dat begint al bij de eerste voetstap naar binnen, want ze geven dan letterlijk alles uit handen. En ik kreeg weleens een zelfgebakken koekje. Dat is dan hun manier om dankjewel te zeggen, maar eigenlijk is dat totaal niet nodig! Dit zou als normaal gezien moeten worden.”

Als de buurt opbloeit

Wat Leonie zelf hoop geeft? “De onverwachte dingen. Zoals een bewoner uit een nieuwbouwwijk naast de kerk. Die kende ik nauwelijks en hij was ook nieuw in Enschede komen wonen, maar hij kwam ineens met het initiatief voor een lichtjesboom in de wijk. Acht meter hoog! Dan denk ik: ja, het werkt. Mensen voelen zich verantwoordelijk, ze willen iets bijdragen. Dan zorg je er ook voor dat burens elkaar weer gaan groeten en er een goede sfeer ontstaat in de wijk.”

Dat is waar ze het voor doet: ruimte scheppen waarin mensen zelf en ook met elkaar weer tot bloei komen.

Een boodschap om te bewaren

Als afsluiting deelt Leonie haar kerstwens: “Ik wens iedereen fijne feestdagen, waarin we niet alleen vieren, maar ook omzien naar elkaar. Dat er ruimte mag zijn voor gesprekken, voor nieuwe ideeën en voor solidariteit. Samen maken we verschillen kleiner en de buurt sterker.”

Een warme wens. Een sterke boodschap. En bovendien een uitnodiging. Om licht te brengen, te luisteren, en het verschil te maken. Ook nu.

“
Je gaat hier nooit
zonder antwoord
de deur uit

Kerk op schoot

Pieter (3 jaar) en ik gaan graag naar de Kerk op Schoot, een fijn moment om spelenderwijs een verhaal uit de Bijbel te horen en te beleven. (Al is het ook altijd wel een beetje spannend, in dat grote gebouw met het hoge plafond, waar dan ook heel hoog lampen hangen en van die grappige dingen die daar rond draaien...). Een keer zagen we echte (glow-in-the-dark) sterren in een donkere ruimte naast de kerkzaal, dat was indrukwekkend. Ook mochten we een supergrote ballon omhoog gooien omdat het feest was nadat God de wereld had gemaakt, en Pieter probeerde die echt naar de hemel te gooien!

**Hoger dan de blauwe luchten
en de sterretjes van goud
woont de Vader in de Hemel
die van alle kinderen houdt.**

Met dit lied sluiten wij thuis elke dag af voordat we gaan slapen. Ook tijdens Kerk op Schoot zijn er meestal bekende melodieën, waarbij we proberen mee te zingen. Maar heel vaak blijkt dan toch de tekst een beetje anders en aangepast op het verhaal... wat gek zeg, haha!

**Ook voor de zieke mensen zorgt Hij
Kent hun tranen en hun pijn.
Ja, voor de grote en voor de kleine
wil de Heer een herder zijn.**

God zorgt voor ons als een herder voor zijn schapen. In de oppasruimte waar we na afloop wat drinken (met fruit en koekjes), hangen heel veel schaapjes op de muur van allemaal kinderen die bij onze kerk horen, heel mooi!

**Daarom vragen wij eerbiedig,
vouwen wij de handen saam
God die altijd naar ons luistert
neem ook dit gebedje aan.
Amen.**

Samen even stil zijn, dat is een hele opgave voor een peuter (en ook voor sommige grote mensen). Voor het eten bijvoorbeeld hebben wij er maar een ritmisch klap-en-stamp-gebedje van gemaakt om samen de maaltijd te beginnen (je kent het vast wel: dank u wel, dank u wel, voor het eten op ons bord, wilt u zorgen, nu en morgen, dat ik daardoor sterker word (Elly & Rikkert)). Toch is het fijn regelmatig met anderen stil te zijn, samen te luisteren naar verhalen, te verwonderen en zo Gods mooie wereld te ontdekken.

Marjolijn Regterschot-Gerritsen

22
Voor wie
verwondering ziet
in kinderen

Als alles duister is

Soms voelt het leven donker aan. Drukke, verwachtingen, chaos...
het is niet altijd makkelijk om het licht te zien.

Dat herken ik goed. Ik heb ADHD en een vorm van autisme, waardoor leven en geloof soms extra ingewikkeld zijn. Alles komt bij mij intenser binnen, en dan is het lastig om rust te vinden. Toch kan ik in harde muziek een soort rust vinden die ik nergens anders ervaar.

Een inspiratiebron voor mij is Sefa Vlaarkamp, een hardcore DJ die op zijn twintigste tot geloof kwam. Ik zag hem bij een bijzonder concert in de Dorpskerk in Wierden, samen met mijn moeder en oma. Het raakte ons op verschillende manieren. Ik hou van hardstyle, maar ik vond het mooi hoe Sefa klassieke kerkmuziek met een orkest combineerde. Mijn oma, dochter van een dominee en onbekend met hardcore, werd geraakt door de energie en de manier waarop geloof en muziek samenkwamen. Vooral zijn nummer *Dear God*, dat hij schreef toen hij God net had leren kennen, deed haar veel.

Sefa laat zien dat licht soms op onverwachte plekken verschijnt: midden in de chaos, in harde beats op een festival of in een rustige melodie. In zijn versie van *Als alles duister is* hoor ik dat licht nooit dooft, ook niet als alles donker lijkt. Voor sommigen lijkt hardcore ver weg van geloof, maar Sefa laat zien dat juist muziek mensen van verschillende generaties kan verbinden. Muziek raakt jong en oud – in energie, emotie en hoop.

Deze advent wil ik ook dat licht meedragen: door aandacht te hebben, iets liefs te doen of iemand te zien staan. Kleine dingen kunnen een groot verschil maken. Dus pak je moment. Ontsteek een lichtje. Het lijkt klein, maar kan een ketting van licht op gang brengen. En onthoud: ook als alles duister is, blijft er altijd een sprankje dat niet dooft.

Scan de QR-codes voor twee heel verschillende uitvoeringen van *Als alles duister is*.

Jesse ter Borg

Stil uit videoregistratie van DJ Sefa's optreden voor 'Petrus in het land'

Een klassieke uitvoering
met orkest: [youtube.com/
watch?v=yunSMWPJ0tI&t=5s](https://www.youtube.com/watch?v=yunSMWPJ0tI&t=5s)

Een stevige hardstyleversie,
opgenomen tijdens een festival
(Let op: de harde beats en felle
lichten kunnen heftig zijn):
[youtube.com/
watch?v=yuO1cW__ps0](https://www.youtube.com/watch?v=yuO1cW__ps0)

23
Voor wie
Licht zoekt in
onverwachte klanken

Licht in donkere dagen

Al een paar jaar organiseert de kinderdienst een kerstmusical. Zo ook vorig jaar. Na de zomervakantie zoeken we al een musical uit. En na de herfstvakantie gaan we echt beginnen met oefenen. Maar er komt nog zoveel meer bij kijken.

We regelen de promotie met posters en stukjes in de kranten en nieuwsbrieven. Afstemming met de Willem Wilminkschool voor het lenen van het podium. Overleg met iedereen die aan de dienst meewerkt zoals de dominee, de koffieschenkers, de bediening van beamer en studio. Gelukkig krijgen we hulp van een aantal gemeenteleden met het naaien van de kostuums en bij de decorbouw. Want ja, we kunnen niet alles zelf én hebben ook niet overal verstand van. Zo ook niet van het geluid. We regelden een setje met microfoons en een schuifpaneel. Het zou plug-and-play zijn. Maar toen we het uitpakten voor de generale repetitie, snapte niemand eigenlijk hoe we het werkend moesten krijgen.

Heel even sloeg de paniek toe, maar daar was helemaal geen tijd meer voor. We moesten echt gaan beginnen met de generale en ondertussen iets regelen, zodat de kinderen in ieder geval voor het publiek in de kerkzaal, te horen zouden zijn. Waar haal je zo snel iemand vandaan die dit kan, mét apparatuur en die er ook binnen een paar uur staat, daags voor Kerst? We belden rond, maar niemand wist de oplossing. Ja, zelf had ik nog wel een oud-collega. Die deed dacht ik wat met geluid bij optredens. Maar precies wist ik het ook niet. Toch maar bellen. Gelukkig nam hij op. Hij was onderweg ergens in Twente. Ik legde hem het probleem uit, hij was nog onze enige hoop. Zo kordaat als ik hem kende, keerde hij de auto. Ik moest hem op de app zetten wat ik dacht dat ik nodig had. Een uur later stond hij voor de kerk, met een bus vol geluidsapparatuur. De kabels werden uitgerold, grote boxen geplaatst en microfoons getest.

En zo kon de dienst met de kerstmusical, met maar een paar minuten vertraging, toch beginnen. De kinderen, soms met zenuwachtige stemmetjes waren goed te verstaan voor het publiek en ze zongen de sterren van de hemel. Na een jaar, wat soms donker voelde was deze musical het licht in de gemeente met een vonkelend lichtje uit onverwachte hoek.

Marieke Lieverdink

Kerk & Stad

De Reulver 26 te Enschede
Tel.: 053-4337031 / 053-4324866
Fax: 053-4340750
E-mail: info@velovanderbij.nl
Internet: www.velovanderbij.nl

- Verwarming
- Airconditioning
- Luchtbehandeling
- Water- en gasinstallaties
- Riolerings techniek
- Dak- zink- en koperwerk
- Medische aanpassingen
- Sanitair

ISO 9002

Lid van **UNETO-VNI**

Bonke & zn.

SCHILDERS-ENAFWERKINGSBEDRIJF BV

Twekkeler-Es 41
www.bonke.nl

Enschede tel: 053 - 4318809
E: schildersbedrijf@bonke.nl

Verbonden zijn met anderen maakt het leven mooier

- Wonen met ouderenzorg
- Hulp in de huishouding
- Wijkverpleging
- Begeleiding & Beschermd wonen

manna

Uit Liefde!

Neem gerust contact op

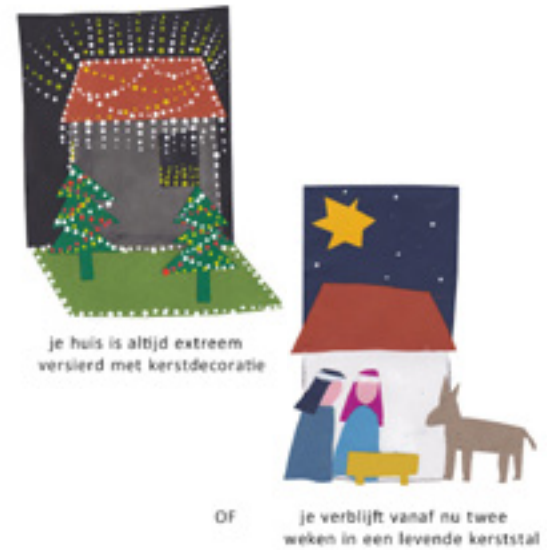
053 - 30 30 600 zorggroep-manna.nl

Be good.. wees goed

Voortdurend maken we keuzes en God vraagt onze om goede keuzes te maken. Om goed te zijn in onze maatschappij. We ervaren dat het soms best moeilijk is om keuzes te maken. Aan de hand van 'dilemma's op dinsdag' (google er maar 'ns op), hebben we gezien dat we keuzes positief en negatief kunnen maken. Dat we dus onze keuzes maken omdat we iets wel, of juist niet willen. Je mening en je keuzes komen soms niet overeen. Ben je dan direct een huichelaar.. een hypocriet? Of is het soms onvermijdelijk? Ouders willen niet dat we gaan roken, maar doen het zelf wel. Dat is dan toch hypocriet.. of niet?

Het maken van keuzes gaat heel vaak over jezelf. Ikke, ikke, ikke.. Het gaat ongemerkt en je bent er veel mee bezig. Wanneer en waarom ga je nadenken over wat jouw keuzes voor een ander betekent? En heeft God of geloof daar een plaats in? We zijn nog lang niet uitgesproken.. wordt vervolgt!

Beleef je geloof

Soms vraag je je af wat je in de kerk doet. Waarom ben je daar? Wat doet het met je? We hebben het telkens weer over het 'geloof', maar wat is dat? Hoe beleef je dat?

Geloven is niet 'weten wat er in de bijbel staat'. Het is je verbonden voelen, met God, met elkaar, met het woord. Over de vraag hoe beleef je het; waar en wanneer spraken we en ontdekten dat het voor iedereen anders is en ook dat het voor jezelf niet altijd hetzelfde is.

Soms voel je het in de kerk. Een andere keer in de natuur. Soms voel je het als je zingt of bid en een andere keer op de fiets. Als ik blij en gelukkig ben, dan ervaar ik God. Dan voel ik mijn geloof, dan zing ik vaak en dan bij voorkeur hard. Maar een andere keer ben ik boos en niet zo gelukkig en dan ervaar ik ook geloof, maar heel anders. Dan vraag ik God om hulp en kracht. Of ik vind het stom dat hij 'dit of dat' heeft laten gebeuren. Dat het mij moest overkomen..

Present-project: Jongeren in Bruggerbosch

Op een stormachtige zondagmiddag in oktober is een groepje jongeren van de jeugdkerk naar Bruggerbosch geweest om bewoners mee naar buiten te nemen voor een frisse wandeling. Stichting Present had dit project georganiseerd.

Vanwege de heftige regenbuien werd het echter een binnenprogramma, ook leuk. Jongeren en ouderen konden zich samen uitleven op zes varianten op de sjoelbak. Een sjoelbak met kegels, met een katapult, met vakjes. Het werd een mooie ontmoeting tussen jong en oud.

Collectedoelen in december

We vragen u om zoveel mogelijk uw gift aan de collectedoelen te geven via GiVT of een bankoverschrijving. De ene week wordt voor een diaconaal doel gecollecteerd, de andere week voor de kerk. Er is 1 centraal bankrekeningnummer waarop u al uw giften kunt storten: **NL76 ABNA 0592 2263 87** t.n.v. Protestantse Gemeente Enschede. Wel graag de datum en/of het doel van de betreffende collecte erbij vermelden.

Als u uw collectegeld via GiVT overmaakt, ziet u in het scherm nog drie collectedoelen staan. Diakenen en Kerkrentmeesters wijzen u erop dat de bedragen die u aan die drie collectedoelen geeft aan het ene hieronder beschreven collectedoel van de betreffende zondag worden overgemaakt

Stand Kerkbalans

12 november 2025

€ 375.000

Nodig voor een
sluitende begroting

€ 253.832

Toezeggingen

€ 210.027

Ontvangsten

Collecteopbrengsten:

- Diaconie € 7,50
- Werelddiaconaat Israël 5 okt € 749,15
- Werelddiaconaat Bangladesh 12 okt € 819,40
- Muziekkfonds 19 okt € 605,51
- Noabermaaltijd 26 okt € 704,97

Kerstavond 24 december & Kerstochtend 25 december

Kerstcollecte Kerk in Actie: Samen tegen armoede in Nederland

Steeds meer gezinnen kunnen de eindjes nauwelijks meer aan elkaar knopen. Kinderen gaan zonder ontbijt naar school. De organisatie Schuldhulpmaatje, die mensen met schulden bijstaat, krijgt dagelijks nieuwe aanvragen. De Voedselbank kraakt onder de groeiende vraag naar voedselpakketten. Armoede in Nederland is een keiharde realiteit: volgens de laatste cijfers van het CBS leven 540.000 mensen onder de armoedegrens; 1,2 miljoen mensen leven net daarboven, maar ook zij zijn erg kwetsbaar. Kerk in Actie ondersteunt initiatieven die écht helpen: van directe hulp tot structurele oplossingen. Via het programma Binnenlands Diaconaat worden mensen in armoede en organisaties die strijden tegen armoede ondersteund. Omdat we dit doel zo belangrijk vinden, en omdat Kerstmis natuurlijk bij uitstek geschikt is om een medemens letterlijk en figuurlijk "aan tafel te noden", collecteren we voor dit doel in allebei de Kerstvieringen. We hopen op uw gulle giften!

O.v.v. "Kerstcollecte Samen tegen Armoede in Nederland"

Zondag 28 december

Oudejaarscollecte – eigen kerkenwerk

Onze kerk is een plek van ontmoeting en inspiratie. Een plek waar we door Gods woord worden geïnspireerd, en waar bijbelverhalen mensen in beweging zetten. Dat gebeurt in de zondagse erediensten én bij activiteiten voor en door verschillende groepen, zoals kinder- en jeugdclubs, gesprekskringen en missionaire activiteiten. Maar ook door diaconaal betrokken te zijn bij mensen die het minder hebben. Daar zetten we ons als Protestantse Gemeente Enschede graag voor in! Deze eindejaarscollecte is daarom bestemd voor de activiteiten in onze eigen plaatselijke gemeente.

O.v.v. "Collecte 28 december Eigen kerkenwerk"

Zondag 4 januari

Onderhoud

Vandaag luiden de kerkklokken het nieuwe jaar in. We wensen elkaar alle goeds toe, in de zekerheid dat de kerk erbij zal zijn, wat er ook gebeurt. Vreugde en verdriet, angst, onzekerheid en hoop; hier in dit huis kunnen we het allemaal met elkaar delen. De kerkklokken zijn de verkondigers van die boodschap. Zij nodigen iedereen uit om mee te delen en deel te nemen, elke zondag opnieuw. Daarom collecteren we vandaag voor het onderhoud: van die klokken, de klokkentoren, en alle andere onderdelen die dit gebouw maken tot een huis van ontmoeting en inspiratie.

O.v.v. "Collecte 4 januari Onderhoud"

Zondag 7 december

2^e advent Bloemendienst

In veel gezinnen werd deze week Sinterklaas gevierd. Er werden cadeautjes gegeven en met plezier uitgepakt. Als kerk proberen we ook wat te geven, bijvoorbeeld via de bloemendienst. Als er iets te vieren valt, maar vaker nog als er ziekte is, of verlies; dan bezorgen we bij de betreffende gemeenteleden een mooi boeket. Om te laten weten dat we met elkaar verbonden zijn, en met elkaar meeleven. De collecte van vandaag is daarvoor bestemd.

O.v.v. "Collecte 7 december Bloemendienst"

Zondag 14 december

3^e advent Kledingbank Enschede

De Kledingbank Enschede is een onafhankelijke stichting die mensen helpt die het zich niet kunnen veroorloven om zelf kleding, en alles wat daarbij hoort, te kopen. Er wordt gewerkt met zogenaamde doorverwijzers: instanties die kunnen beoordelen wie in aanmerking komt. Mensen mogen dan twee keer per jaar een uur komen shoppen en kunnen terecht voor gratis kleding, schoenen, nieuw ondergoed en nieuwe sokken, pyjama's, sportkleding, accessoires en huishoudtextiel zoals beddengoed en handdoeken. Nu de winter in aantocht is is dat extra hard nodig.

O.v.v. "Collecte 14 december Kledingbank"

Zondag 21 december

4^e advent Landelijk jeugdwerk, jongeren beleven het kerstverhaal

Met de KerstChallenge beleven jongeren het kerstverhaal op een unieke, interactieve manier: als spel, avontuur en ontdekkingstocht. Duizenden tieners doen jaarlijks mee, verspreid over het hele land. Ze kruipen in de huid van personages uit het kerstverhaal, voeren opdrachten uit en verzamelen punten. Zo worden ze spelenderwijs uitgedaagd om na te denken over geloof, keuzes maken, en hun eigen rol in het grotere verhaal. In een tijd vol prikkels biedt deze challenge een creatieve manier om jongeren te raken met de kern van Kerst.

O.v.v. "Collecte 21 december Landelijk jeugdwerk"

VAN DER MOLEN®
BEVEILIGINGSTECHNIEK

Bewust kiezen voor veilig!

Auke Vleerstraat 165 | 7547 PH Enschede | T 053 460 90 10 | www.vd-molen.eu

Varvik
UITVAARTZORG

Een mooie uitvaart
voor elk budget

Sinds
1828

053 432 19 55 • www.varvikuitvaartzorg.nl

Geef vandaag voor de kerk van morgen! Wat is het geschenk van de kerk voor u?

Actie Kerkbalans 2026 staat weer in de startblokken. God ontmoeten. Samen zingen. Bidden voor de ander. Omkijken naar elkaar. Tot rust komen. De lokale kerk is voor ontelbaar veel mensen en op tal van manieren van betekenis. Wat de kerk ons geeft, dat is veelomvattend en voor iedereen anders.

Op 10 januari 2026 gaat

Actie Kerkbalans van start. Het overkoepelende thema is ook dit jaar 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. We staan daarbij dit jaar vooral stil bij het geschenk van de lokale kerk voor alle mensen die er, van dichtbij of met wat meer afstand, bij betrokken zijn. Tijdens de Actie krijgen alle leden van onze P.G.E. een brief of mail met het verzoek voor een jaarlijkse financiële bijdrage. We hopen dat we ook in 2026 weer op u mogen rekenen!

Voor de kerk van morgen!

Uw steun is belangrijk, want de kerk is van grote waarde. Het is een plek waar we God en elkaar ontmoeten. Waar we rust vinden, omzien naar elkaar en het leven met elkaar delen. Of vul zelf maar in: wat is het geschenk van de lokale kerk voor u?

Heel graag willen we ook het komende jaar en in de verdere toekomst van betekenis zijn voor mensen die verdieping en ontmoeting zoeken. We willen uitnodigend zijn

voor jonge mensen en voor mensen die God nog niet kennen. We willen mooie en inspirerende diensten organiseren, evenals verbindende activiteiten daaromheen. Kortom: we willen ervoor zorgen dat het geschenk van de lokale kerk zoveel mogelijk mensen bereikt. Maar dat alles kost geld. Door vandaag te geven, maken we de kerk van morgen mogelijk.

Verhoog uw toezegging KERKBALANS in verband met de inflatie!

Kerk-zijn kunnen we alleen samen. Doe daarom mee aan de Actie Kerkbalans en vul in januari het toezeggingsformulier in. De forse inflatie van de afgelopen jaren heeft bij velen geleid tot veel hogere inkomens om de inflatie te compenseren. De kosten om het kerkgebouw in stand te houden, salarissen en traktementen zijn om dezelfde inflatiereden eveneens heel hard gestegen. Wij hopen dat u daar bij de actie Kerkbalans rekening mee wilt houden in het bijzonder degenen die gebruik maken van de belastingaftrek voor giften. Voor die leden die een

fysiek toezeggingsformulier krijgen in de week van 12 januari: In de week van 19 januari komt een vrijwilliger het formulier bij u ophalen. De leden die per mail een verzoek hebben gekregen kunnen hun toezegging digitaal kenbaar maken middels de aan hun toegestuurde link.

Heeft u een automatische incasso (AI) afgegeven en wilt u die verhogen: neem nu alvast contact op met het kerkelijk bureau of mij om één en ander aan te passen.

Door vandaag te geven, kan de kerk blijven doen waar ze al eeuwenlang voor staat.

"Mijn kerk is er voor mij en ik ben er voor mijn kerk. Daarom wil ik geven, om later weer **met een dankbaar hart te ontvangen wat ik zo waardevol vind.**"

Op naar de kerk van morgen!

Namens de kerkrentmeesters
Pieter Kooi (kooipieter@icloud.com)

**Vrijwilligers
gezocht!**

Zorgt u dat de kerk kan blijven bestaan?

Zoals u hierboven al heeft kunnen lezen doet onze Protestantse Gemeente Enschede weer mee aan de grootste fondsenwervende actie in Nederland: Actie Kerkbalans. Tijdens de actieperiode, van 10 tot 24 januari, vragen meer dan tweeduizend kerken in Nederland hun leden om een financiële bijdrage. Die bijdrage is ook voor onze kerk hard nodig om ook in 2026 samen kerk te kunnen zijn.

Dit vergt de nodige voorbereiding en organisatie. Voor ons plaatselijke team zijn wij daarom op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Om alles goed te regelen, hebben we mensen nodig die een aantal (7-12) actiebriefjes willen bezorgen bij mede-kerkliden en een week later weer willen ophalen. Veel tijd kost dit niet, want veelal gaat het om 2x 1 à 2 uren. Vaak levert zo iets ook weer een boeiend contact op met kerkleden die u bezoekt om de actiebrief langs te brengen. Geef u vandaag nog op en werk mee aan de kerk van morgen! Samen maken we er een succesvolle actie van.

Doet u mee? Bel of mail: Pieter Kooi, 06-16474497, (kooipieter@icloud.com)

Veilige Kerk: Samenwerking in Ring Enschede

We willen een veilige kerk zijn voor iedereen en daarom zorgen we momenteel voor procedures en beleid om problemen van grensoverschrijdend gedrag te herkennen en aan te pakken.

De Ontmoetingskerk is niet de enige kerk die daarmee bezig is. Twee keer per jaar komen kerken uit de Ring Enschede bij elkaar om van elkaar te leren. Zo hebben we al een tijdje twee vertrouwenspersonen die door de leden van alle elf kerken uit de Ring benaderd kunnen worden.

Onlangs was er weer een bijeenkomst in de Waterstaatskerk. Het ging deze keer vooral over de Verklaringen omtrent Gedrag. De PKN heeft de VOG verplicht gesteld voor

alle ambtsdragers en vrijwilligers die met kwetsbare groepen werken, maar iedereen worstelt er mee hoe je dat in de praktijk uitvoert. Om wie gaat het eigenlijk precies? Hoe zorg je dat mensen het daadwerkelijk aanvragen? Wat moet je praktisch regelen? Hoe houd je het bij, hoe houd je overzicht?

In de Ring kunnen we ervaringen uitwisselen en van elkaar leren.

Thonie van den Boomgaard, Marjet Deuten

Inzameling voor de Voedselbank

Op **zondag 7 en zondag 14 december** zal een inzameling van producten worden gehouden in de Ontmoetingskerk voor de Voedselbank Enschede-Haaksbergen.

Er is met name behoefte aan:

- Groente/fruit in blik of pot
- Macaroni, spaghetti, couscous en rijst
- Peulvruchten in pot of blik
- Houdbare magere of halfvolle zuivelproducten
- Zonnebloemolie
- Shampoo, douchegel en tandpasta.

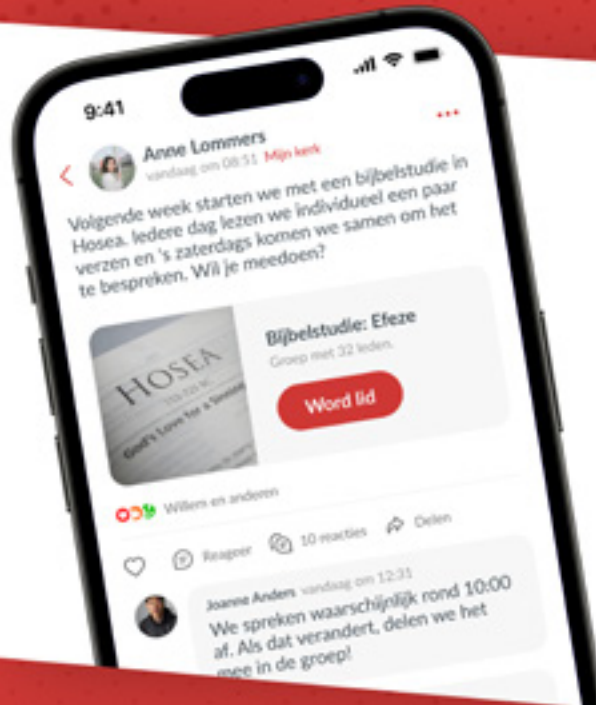
**Doet u mee
om deze actie
een succes te
laten worden?**

Alvast hartelijk dank
voor uw bijdrage.

Onze eigen PGE app is er!

Download de app door de QR-code te scannen

- ✓ Communiceren
- ✓ Collecteren, ook voor gasten
- ✓ Gemeentegids
- ✓ Agenda's

Uit de kerkenraad van november 2025

Centraal stond in de november vergadering van de kerkenraad de voortgang van het visitatieproces en het beroepsproces. De visitatiecommissie heeft een advies opgesteld dat besproken gaat worden met ds. Jaco Zuurmond en het moderamen. (Dit gesprek heeft inmiddels plaatsgevonden.) Vervolgens zullen de conclusies en aanbevelingen aan de kerkenraad worden voorgelegd in de kerkenraadsvergadering van december.

Voorafgaand aan de vergadering was bekend geworden dat er een beroep is uitgebracht op ds. Johan Meijer uit Borne en dat hij dat beroep heeft aanvaard, zoals in de zondagsbrief van 23 november is vermeld.

Verder zijn de ontwikkelingen van het communicatieplan besproken. Een aantal 'technische' zaken zijn besproken en vastgesteld, zoals het collecterooster voor 2026, het beleggingsstatuut (een voorwaarde van de landelijke PKN – organisatie), de gedachtenistekst en de voortgang van het preventiebeleid.

Daarnaast kwam een aantal plannen ter tafel waar nog geen besluiten over zijn genomen, zoals het organiseren van commissieavonden waar de kerkenraad in gesprek wil gaan met de verschillende commissies die binnen de PGE actief zijn; het voornemen van een herijking van het gebruik van de Grote Kerk samen met het ontwikkelde muzikaal liturgisch beleid.

De gedachtenisdienst in 2026 zal begin november worden gehouden.

In de decembervergadering zullen de jaarrekeningen en begrotingen van het college van kerkrentmeesters en diaconie worden vastgesteld.

Namens de kerkenraad

Thonie van den Boomgaard
Scriba

Memoriam Bert Groenink

Op 12 september jl. is Bert Groenink overleden. Hij werd net voor de oorlog geboren aan de Neptunusstraat op het Twekkelerveld, op 5 april 1938. Het grootste deel van zijn leven speelde zich in Enschede af. Hij groeide op, ging naar school, werd verliefd, verloofd en trouwde met Evie Schoonderbeek. Ze kregen samen drie kinderen. Ook het werkzame leven van Bert speelde zich grotendeels af in Enschede. Na een flinke portie avondstudie en een aantal kortdurende functies bij onder andere de Belastingdienst en de fabriek van Rigtersbleek werd hij aangenomen bij het Bureau voor Christelijk Onderwijs, waar hij directeur werd, uiteindelijk voor Oost-Nederland.

Evie en Bert waren ook vanaf hun jonge jaren kerkelijk actief. Hij vond zichzelf meer een diaken dan een ouderling en deed graag ontspannen mee aan de wijkactiviteiten. Ook buiten de Kerk was hij maatschappelijk actief.

Het overlijden van zijn moeder, toen hij net twintig was geweest, en de periode dat zijn Evie leed aan Alzheimer trokken een zware wissel op hem maar hij zette steeds door. Trouw en dienstbaarheid waren daarbij belangrijke uitgangspunten. Hij heeft Evie tot het laatst thuis kunnen verzorgen, tot hij haar over moest brengen naar het Hospice in Haaksbergen. Daar overleed ze op 12 september 2018. Exact zeven jaar later overleed hij zelf in dat Hospice, nadat enkele was gebleken dat hij kanker had. Ze zijn beiden begraven op 19 september, hun trouwdag. Na zeven jaar werden ze herenigd in een graf op de Westerbegraafplaats. Bij het afscheid in de Aula van de begraafplaats waren er veel woorden van liefde en dank van zijn kinderen en kleinkinderen. Daarbij werd ook hun trouwtekst uitgesproken, de zegen van Paulus voor de gelovigen uit 2 Korintiërs 13. In een laatste gesprek van Bert met een geestelijk verzorger, de dag voor zijn overlijden, sprak hij uit dat hij dankbaar was de genade en de liefde in zijn leven te hebben mogen ontvangen.

Bert Jan Groenink (via ds. Niek Scholten)

Agenda

Elke vrijdagmiddag 13.15-13.45 uur

Coventrygebed voor Vrede en Verzoening

Op 14 december 1940 werd de Engelse stad Coventry door een bombardement van de Duitse luchtmacht volledig vernietigd. Inclusief de middeleeuwse kathedraal. Vanuit de kathedraal klonk onmiddellijk een oproep tot vrede en verzoening. Een oproep die elke vrijdag weerklinkt vanuit honderden steden wereldwijd die door bombardementen of anderszins te lijden hebben gehad van oorlog en geweld. In Enschede klinkt dit gebed in oecumenisch verband vanuit het midden van de stad. U bent van harte welkom.

Locatie: de Wonne, Noorderhagen 25

Woensdagen 3 en 17 december 10.30-12.00 uur

Handwerken voor een goed doel

De handwerkgroep Draadkracht komt elke eerste en derde woensdag van de maand bij elkaar. Onder het genot van koffie, thee en gezellige gesprekken worden er mooie dingen gehaakt, gebreid en geborduurd voor babydekentjes en -mutsjes voor Ghana en kinderkleding voor Moldavië. Garen, brei- en haaknaalden en patroontjes zijn aanwezig. Houdt u van handwerken en gezelligheid? Kom eens langs op een woensdagochtend.

Woensdagen 3 en 17 december 17.30-19.00 uur

Noabermaaltijd

Elke eerste en derde woensdag van de maand is er een Noabermaaltijd. Voor die maaltijd kunt u zich vanaf de donderdag volgend op de vorige maaltijd aanmelden tot en met de maandagochtend vóór de betreffende maaltijd. Dat kan alleen telefonisch tussen 10.00 en 12.00 uur via 053-4311568. U kunt niet meer dan 2 personen aanmelden. De inloop is om 17.30 uur en de maaltijd start om 17.45 uur. Woensdag 17 december is de extra feestelijke Noaberkerstmaaltijd!

Prijs: € 3,-

Dinsdag 9 december

Nieuwe Gespreksgroep 50+

Op 9 december gaat onze nieuwe gespreksgroep 50+ voor de allereerste keer van start. Er is al een klein, enthousiast groepje gevormd, maar iedereen is welkom om aan te sluiten. Ben je nog geen 50? Ook dan mag je gerust komen om te ontdekken of het iets voor jou is. Wil je meedoen of eerst even kijken of het wat voor je is? Geef gerust door als je wilt komen!

Edwin en Ingrid
tel: 0645208314

Zaterdag 13 december 14.30-18:30 uur

Adventsviering voor Senioren

We nodigen u weer uit voor de jaarlijkse Adventsviering om te komen genieten van een kopje koffie of thee met een heerlijke tractatie. Er is gelegenheid om met elkaar te praten. Tijdens deze middag komt het mannenkoor Pacem zingen onder leiding van Jan Willem Fikse. Ook kunt u genieten van een heerlijk drankje. Zo rond de klok van 16.45 uur houden we een vesper waarin ook weer mooie muziek te horen zal zijn en waarin onze predikant ds. Niek Scholten voor zal gaan.

Na de vesper is er een gezamenlijke broodmaaltijd. De viering begint om 14.30 uur en zal tot 18.30 uur duren.

Het is de bedoeling dat u zelf voor vervoer zorgt. Als u dieetwensen heeft kunt u die doorgeven wanneer u zich opgeeft. We hopen velen van u te verwelkomen op deze Adventsmiddag.

U kunt zich **opgeven t/m 9 december** bij Tineke Geerligts **tel. 06-34087161** of bij Diny Wargerink **tel. 053-4766378**.

*Namens de voorbereidingscommissie,
Marianne Schaart*

Vrijdag 19 december 17.30-19.30 uur

Netwerkcafé 18-40-jarigen

Elke derde vrijdag van de maand is er een netwerkcafé voor jongvolwassenen. Een uitgelezen moment om met leeftijdgenoten met een kerkelijke achtergrond bij te praten over wat je zoal tegen-komt en bezighoudt. In verband met de eenvoudige maaltijd is aanmelding gewenst via de app of per e-mail.

Ineke van der Meulen:
inekevandermeulendejong@hotmail.com
Jan Schaake: schaakejan@gmail.com

Kerstconcert Politiekoor Twente

Het Politiekoor Twente geeft op vrijdag 12 december zijn jaarlijkse kerstconcert in de Ontmoetingskerk. De kerkdeuren openen om 19.30 uur; het concert begint om 20.00 uur.

Het programma bestaat uit een mix van klassieke en eigentijdse kerstwerken. Zowel het mannenkoor,

Vrijdag 12 december 19.30 uur

onder leiding van Leo Bekendam, als het vrouwenkoor, onder leiding van Eline Harbers, laten zich afzonderlijk én gezamenlijk horen.

Muzikale begeleiding is in handen van Tasco Silva.

De toegang is gratis.

Vrijdag 2 januari 14.00 uur

Meditatief wandelen

In december op de laatste vrijdag van het jaar, hebben we als meditatieve wandelaars altijd een bijzondere activiteit. Die houden we in de Ontmoetingskerk. Soms met een speciale gast. Vaak met een hapje en een drankje na afloop. Gezellig dus.

Maar... vrijdag 26 december is het tweede Kerstdag. Dat leek geen geschikte dag voor ons. Een week vervroegen ging niet omdat de kerk dan niet beschikbaar is. Daarom zijn we uitgeweken naar de eerste vrijdag in het nieuwe jaar! Op vrijdag 2 januari 2026 om 14.00 uur in de Ontmoetingskerk vindt onze volgende activiteit plaats. De voorbereiding is al gaande.

We hopen u allen dan te zien in goede gezondheid. Gezegende dagen gewenst!

Contactpersonen: Bernardien Kromhof, Wiltze Ekker, Albert Prins
Tel: 053 - 478 29 96
E-mail: lw.ekker@ziggo.nl

Woensdag 17 december

19.30 uur

Kom luisteren of meezingen met de Messiah-repetitie van ECOK!

Op woensdag 17 december organiseert het Enschedees Concert Koor vanaf 20 uur een open repetitie in de kerkzaal van de Ontmoetingskerk (inloop vanaf 19.30 uur). We zullen een deel van de Messiah van Händel gaan repeteren: een aantal stukken uit deel 1, dat gaat over het kerstverhaal, en - hoe kan het ook anders - het Halleluja. Dit is een voorproefje voor ons Messiah concert volgend jaar december in Enschede.

Iedereen is van harte welkom om woensdag 17 december vanaf 20 uur mee te oefenen (zie meer info hieronder), maar alleen komen luisteren mag natuurlijk ook! Een mooie manier om wat van deze prachtige muziek mee te krijgen en alvast in kerststemming te komen. Meedoen of luisteren is gratis. Na afloop is iedereen bovendien van harte welkom bij de borrel in de ontmoetingsruimte om nog even na te praten en samen na te genieten.

Met vriendelijke groet,
Marjolein Dohmen-Janssen, Concertcommissie ECOK

Vrijdag 19 december

19:30 uur

Politie Kerstconcert in de Ontmoetingskerk

De Twentse Politie Kapel organiseert het jaarlijkse Kerstconcert in de Ontmoetingskerk. Tijdens deze sfeervolle avond brengt het orkest een gevarieerd programma met bekende kerstmelodieën. Bezoekers worden uitgenodigd om bij enkele nummers mee te zingen. Daarnaast zal politiefchef van Twente, de heer Roeland Groen, een kerstboodschap uitspreken.

De muzikale medewerking wordt verleend door sopraan Karin Hertsberg uit Oldenzaal. Haar zangcarrière kreeg landelijke bekendheid na haar overwinning in het TROS-televisieprogramma Una Voce Particolare van Ernst Daniël Smid. Sindsdien is zij een veelgevraagde soliste in opera's, operettes en musicals, en treedt zij regelmatig op met diverse koren, oratoriumverenigingen en orkesten - zowel regionaal als (inter)nationaal. Tijdens het kerstconcert zal zij enkele stukken gezamenlijk met de Twentse Politie Kapel uitvoeren. De Twentse Politie Kapel staat onder leiding van dirigent Willem Loff.

Aanvang concert: 20.00 uur, de kerkdeuren openen om 19.30 uur.

Toegang: gratis.

Tijdens het concert wordt een collecte gehouden ten behoeve van de Noabermaaltijd, een project van de diaconie Ontmoetingskerk uit Enschede.

Zondag 21 december

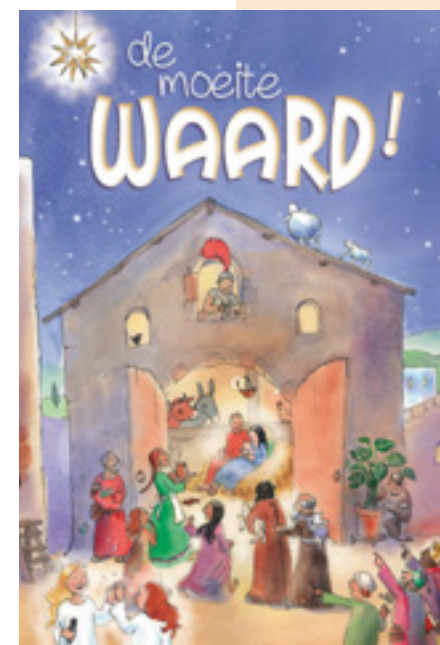
19.00 uur

Bethelkerk; kerstzangavond

Kerstzangavond in de Bethelkerk.

Met Liesbeth van der Vinne (viool). Gerrit Nuis (orgel) en Benno Kok (piano).

Na afloop is er een gezellig samenzijn onder het genot van een warm drankje. De zangavond begint op zondag 21 december om 19.00 uur en duurt tot ongeveer 20:30 uur. De Bethelkerk bevindt zich aan de J.H. Boschstraat 30 in Enschede

Zaterdag 20 december

17.00 uur

Kerstmusical "De Moeite Waard!"

We zijn begonnen met de repetities voor onze kerstmusical "De Moeite Waard"! Samen met onze enthousiaste groep kinderen vertellen we op een mooie manier het prachtige verhaal van de geboorte van Jezus. Het wordt een vrolijke musical vol leuke liedjes, humor en warmte. Ds. Niek Scholten zal deze dienst met ons vieren.

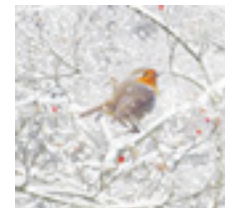
Kom kijken op 20 december om 17.00 uur! Daarna drinken we samen warme chocolademelk. Iedereen is welkom!

Groetjes, Marieke, Annemiek, Esther en alle kinderen van de Kinderkerk

Kerstconcert

Grensland Overdagkoor

o.l.v. Jeroen Hulshof & Luc Oostindie (piano)

m.m.v.

Vrouwenkoor Stella Maris

o.l.v. Jeanet Bosch & Marion Röber (piano)

Zondag 21 december 2025

Ontmoetingskerk, Varviksingel 139 Enschede

Kerk open 14.00

Concert 14.30 uur tot 16.00 uur

GRATIS TOEGANG

Zondag 21 december

14.00 uur

Kerstconcert van het Grensland Overdagkoor.

Op zondag 21 december geven wij ons Kerstconcert in de Ontmoetingskerk.

Het Grensland Overdagkoor zingt onder leiding van onze dirigent Jeroen Hulshof, Luc Oostindie begeleidt ons op de piano. Eveneens treedt op het vrouwenkoor Stella Maris o.l.v. Jeanet Bosch en Marion Röber. Samen zorgen wij voor een mooie afwisseling.

De kerk is om 14.00 uur open en het concert begint om 14.30 uur. Het concert duurt ongeveer tot 16.00 uur.

De toegang is gratis, maar een bijdrage na afloop wordt erg op prijs gesteld.

Protestantse Gemeente Lonneker

Dorpsstraat 44, 7524 CJ Lonneker, www.kapeluitliefdelonneker.nl

Predikant
ds. G.Elzenga
predikant@kapeluitliefdelonneker.nl
06 - 57 54 17 83

Scriba
F.J.Kits-Rozeboom
scriba@kapeluitliefdelonneker.nl
06 - 24 99 95 93

Diaconie
NL97 RABO 0316 8601 58
t.n.v. Diaconie Prot. Gem. Lonneker

Bank
NL43 RABO 0373 7138 00,
t.n.v. Prot. Gemeente Lonneker

Usselo-Boekelo-Twekkelo

Haaksbergerstraat 815, Usselo • Twekkelerweg 110, Twekkelo
www.protestantsegemeente-usselo.nl

Predikant
ds. Wiebke Heeren
wiebkeheeren@hotmail.com
053 - 231 60 60

Bank
NL46 RABO 0316 7005 41
NL24 RABO 0373 7304 38
t.n.v. Protestants Gemeente Usselo

Scriba
R.M. ter Borg
06 - 55 07 51 20

Stichting Hervormde Begraafplaats Usselo
Reservering van de kerk, het Verenigingsgebouw en de uitgifte van grafrechten.
Riëtte Wissink-Roossink
mts-wissink@outlook.com
06 - 23 72 67 29

Secretaris Diaconie
Mevr. E . Harms-Snijders
053 - 476 77 33

Oecumenische Geloofsgemeenschap Helmerhoek

Helmerzijde, Broekheurnerring 1050, www.ogh-enschede.nl

Voorgangers
Ds. B. Wijnbergen, Pastor M. Wiskerke,
Pastor S. Schomaker, Pastor F. Beuger,
Mevr. G. Slütter-Peterkamp

Penningmeester
R. ten Thij,
053 - 477 26 80

Secretaris
Bé Meerman,
secretariaat@ogh-enschede.nl
053 - 47 68 745

Kostersgroep
A. Fransen,
053 - 477 12 18

Bank
NL43 INGB 0664 9791 57

Diensten overige gemeenten

OGH, oecumenisch Helmerzijde		Broekheurnering 1050
Zondag 7 december	10.00 uur	pastor G. Slüter
Zondag 14 december	10.00 uur	ds. B. Wijnbergen
Zondag 21 december	10.00 uur	pastor F. Beuger
Woensdag 24 december	22.00 uur	pastor S. Schomaker
Donderdag 25 december	10.00 uur	pastor F. Beuger
Zondag 28 december	10.00 uur	pastor F. Beuger
Zondag 4 januari	10.00 uur	pastor G. Slüter

Bloemengroet
Een bloemengroet vanuit de Kapel is op 26 oktober gegaan naar mevr. J.A. van Nispen - Rijnbende, op 2 november naar mevr. ds. M. Schepers- v.d. Poll, op 9 november naar familie B. Heeringa en op 16 november naar ds. J. Kroeskop.

Kerst
Op **kerstavond** zal de eredienst worden voorgedaan door ds. Maaike Schepers- van de Poll, met medewerking van twee zangeressen, Anita van der Molen en Adi Hogenboom begeleidt op de piano door Benno Kok. Tijdens de dienst zal onze organist Rob Huberts samen met trompettist Klaske Droogendijk de samenzang begeleiden. De dienst begint om **19.30 uur**. Op **eerste kerstdag** begint de dienst om **9.45** uur waar we eerst samen een aantal kerstliederen zingen. De eredienst zal worden voorgedaan door onze eigen predikant, Ds. Gonda Elzenga. In deze dienst zal medewerking worden verleend door het gelegenheidskoor bestaande uit onze gemeenteleden. Beide diensten beloven iets zeer speciaals. U bent van harte uitgenodigd voor de beide diensten.

Zondag 28 december
Elk jaar hebben we een paar gemeentediensten. Van gemeenteleden voor de gemeente. Dit jaar sluiten we af met een gemeentedienst en onze gemeentelid Ans Purmer zal deze dienst haar medewerking verlenen. De kerkenraad wenst u goede en gezegende kerst toe en een mooi begin van 2026.

Bethelkerk

Protestantse gemeente van bijzondere aard
J.H. Boschstraat 30, 7513 ZL Enschede
www.bethelkerk-enschede.nl

Predikant
vacant

Usselo		Haaksbergerstraat 815
Zondag 7 december	10.00 uur	ds. W. Heeren
Zondag 14 december	10.00 uur	ds. H. Cohen Stuart-Fens
Zondag 21 december	10.00 uur	pastor C. Berbée
Woensdag 24 december	22.00 uur	ds. W. Heeren
Donderdag 25 december	10.00 uur	ds. M. Schepers - v.d. Poll
Zondag 28 december	10.00 uur	ds. W. Heeren
Zondag 4 januari	10.00 uur	ds. H. Cohen Stuart-Fens

Kapel Lonneker		Dorpsstraat 44
Zondag 7 december	10.00 uur	ds. E. de Bruin
Zondag 14 december	10.00 uur	mevr. Drs. M. de Vries
Zondag 21 december	10.00 uur	ds. H.J. Elzenga
Woensdag 24 december	19.30 uur	ds. M. Schepers - v.d. Poll
Donderdag 25 december	9.45 uur	ds. H.J. Elzenga
Zondag 28 december	10.00 uur	gemeenteledendienst
Zondag 4 januari	10.00 uur	ds. H.J. Elzenga

Bethelkerk		J.H. Boschstraat 28
Zondag 7 december	10.00 uur	ds. J. Mudde
Zondag 14 december	10.00 uur	ds. H. Overdijk
Zondag 21 december	10.00 uur	ds. R. Kranen, Enter
Donderdag 25 december	10.00 uur	ds. H. Overdijk
Zondag 28 december	10.00 uur	ds. H. Kroeskop
Zondag 4 januari	10.00 uur	ds. H. Overdijk

Int. Christian Fellowship		Prinseschool, Prinsestraat 10
Zondag 7 december	10.30 uur	J-M Lubberts
Zondag 14 december	10.30 uur	J-M Lubberts Table of the Lord
Zondag 21 december	10.30 uur	E. Rugero
Donderdag 25 december	10.30 uur	J. van der Horst
Zondag 28 december	10.30 uur	F. Ojambati
Zondag 4 januari	10.00 uur	J. Yamasaki

Johanneskerk		Twekkelerweg 100
Woensdag 31 december	15.00 uur	ds. A. Fuhrmann

Lasonderkerk		Lasondersingel 102
Maandag 15 december	20.00 uur	ds. Niek Scholten kerstviering voor studenten

Diensten Ontmoetingskerk

Ontmoetingskerk			Varviksingel / hoek dr. Joh. Wagenaarstraat
Zondag 7 december	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	
Zondag 14 december	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	
Zaterdag 20 december	17.00 uur	ds. N.G. Scholten	Kinderkerk: Kerstmusical "De moeite waard!"
Zondag 21 december	10.00 uur	ds. A.B. Traas-Hageman	
Woensdag 24 december	22.00 uur	ds. N.G. Scholten	m.m.v. Chantons
Donderdag 25 december	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	m.m.v. cantorij
Zondag 28 december	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	
Woensdag 31 december	17.00 uur	ds. N.G. Scholten	
Zondag 4 januari	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	

De kerkdiensten in de Ontmoetingskerk zijn fysiek toegankelijk, maar natuurlijk ook online te volgen via pgenschede.nl

Diensten verpleeg- en verzorgingshuizen

Liberein locatie Eschpoort			Boulevard 1945 505
Zondag 7 december	18.00 uur	J. van de Beek	
Zondag 14 december	18.00 uur	pastor E. Roelink	
Zondag 21 december	18.00 uur	ds. J. Bekhof	
Woensdag 24 december	18.00 uur	M. Nijburg	
Zondag 28 december	18.00 uur	geestelijk verzorger H. van den Bemt	
Zondag 4 januari	18.00 uur	J. van de Beek	

Samenloop, 't Bouwhuis			Welnaweg 100
Zondag 7 december	10.30 uur	geestelijk verzorger M. Feick	
Zondag 21 december	10.30 uur	geestelijk verzorger A. Thönelt	Kerstviering

Liuio Enschede locatie De Cromhoff			Bleekhofstraat 300
Donderdag 18 december	16.00 uur	ds. A.J. Mol	